VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 139 — Vol. L vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstaina, jouluk. 1 p. — Thursday, Dec. 1, 1966

Rahtilaiva upposi Huron järvellä

Laivassa oli 33 miestä, 1 on löydetty elävänä, 12 kuolleena, muut kateissa – mitään hätämerkkejä ei laivasta annettu

Harbor Beach, Mich. — Huron järvellä oli tiistaina suurten järvien suurin tragedia kahdeksan vuoden ajalta kun 7,763 tonnin kantoinen malminkuljetuslaiva Daniel J. Morrell upposi aamunkoitossa. Noin 25 jalkaa korkeat allot hajoittivat laivan.

Laivassa oli 33-henkinen miehistö. Kaksitoista heistä on löydetty kuolleena. Vain yksi on saatu pelastetuksi hengissä.

Loput ovat kateissa.

Tämä 586 jalkaa pitkä malminkuljetuslaiva joutui 60 mailin tuntinopeudella puhaltaneen myrskyn piestäväksi; laiva hajosi kahteen osaan noin kello 2.30 aamulla.

Yhdysvaltain rannikkovartiostolta ilmoitettiin kummallisena seikkana se, että laiva ei antanut mitään hätämerkkejä.

Pelastetuksi saatu 26-vuotias Dennis Hale, Asthabulasta, Ohiosta, kuljetettiin onnettomuuspaikalta helikopterilla Harbor Beachiin. Hän oli lauttalla, missä oli kolmen miehen ruumiit.

Tiistaiaamuna tiedoitettiin, että kadoksissa olevien miesten etsintää jatketaan edelleen, mutta toiveet heidän pelastumisestaan ovat hyvin vähäisiä kylmän sään ja sakean lumipyryn takia.

"Olin nukkumassa kun kuulin kovan jysäyksen", sanoi onnettomuudesta pelastunut Hale. Luulin että laivasta laskettiin ankkuria. Kuulin hätämerkkejä, pukeuduin ja juoksin ylös. Laiva oli silloin hajoamassa kahteen osaan.

Kaksi tuntia ennen Morrellin uppoamista, rahtilaiva G. A. Tomlinson ohitti sen huomaamatta mitään vikaa. Kahdentoista tunnin kuluttua sen jälkeen rahtilaiva G. G. Post löysi ensimmäisen ruumiin läheltä sitä paikkaa mistä Hale saatiin pelastetuksi.

Tämän jälkeen aloitettiin rannikkovartijan toimesta etsintätyöt lentokoneiden avulla. Myrskyn voima oli tällöin 25—35 solmua ja aallot 12 jalan korkuisia.

Tässä onnettomuudessa kuoli enemmän ihmisiä kuin missään muussa Suurten järvien tapaturmassa vuoden 1958:n marraskuun 18 päivästä lukien, jolloin Carl D. Bradley upposi samanlaisessa myrskyssä Michiganin järvellä, vieden mukanaan 35-hengen mishistöstä 33.

Lundington, Michigan. — Hinaaja alus lähetettiin keskiviikkona 4,000 tonnin lauttalaivan avuksi, mikä ajoi hiekkakpenkkaan. Laivassa oli 184 matkustajaa ja henkilökuntaan kuuluvaa miestä, joiden täytyi viettää kaksi ylimääräistä päivää laivassa .Vallinneen myrskytilanteen vuoksi ei laivaa saatu irroitetuksi eikä kuljetetuksi pois, vaikka lauttalaiva juuttui hiekkasärkkään vain 700 jalan päässä rannasta.

Kapteeni Henry Gatesin kertoman mukaan matkustajilla ja miehistöön kuuluvilla henkilöillä ei ollut kuitenkaan mitään hätää sillä laivan lämmityslaitteet toimivat normaalisti.

USA:sta Jordanialle 36 Starfighteria

Washington. — Tietoisista piireistä täällä annetun ilmoituksen mukaan Yhdysvallat lähettää Jordanin kuningas Husseinin avuksi 36 kappaletta F-104 Starfighter-lentokonetta.

Nämä 1,500 mailin tuntinopeudella lentävät suihkumoottorella varustetut koneet lähetetään Jordaniin hyvin pian. Washington sai kuningas Husseinilta sotilaallisen avunpyynnön pian sen jälkeen kun Israel hyökkäsi marraskuun 1 päivänä erästä jordanialaista kylää vastaan.

2-päiväinen joulurauha Vietnamin kovaa kokeneen kansan hyväksi

Yhdysvallat pidättyy samanaikaisesti myös Pohjois-Vietnamin pommituksesta ja laivasto tykkitulituksesta

Saigon. — Täällä tiedoitettiin tiistaina, että niin joulun kuin uudenvuodenkin pyhinä pidetään Vietnamin sodassa kaksipäiväinen välirauha, jona aikana ei liioin pommiteta Pohjois-Vietnamia ilmasta eikä tulliteta Yhdysvaltain laivoista.

Tämän lisäksi pidetään taistelutauko Vietnamin kansallisen uudenvuodenpäivän aikana helmikuussa, sanottiin Saigonin tiedonannossa.

Vietkong tiedoitti lauantaina, että vapautustaistelijain toimesta pidättäydytään jouluna ja uutena vuotena kahden vuorokauden aikana kaikista hyökkäysluontoisista operatioista. Tämän jälkeen Washington ilmoitti että se keskustelee asiasta Saigonin kanssa.

Vuonna 1965 Vietkong tiedoitti jouluvälirauhan järjestämisestä 12 tuntia ennen joulua, alkaen se klo 6 ip. jouluaattona. Yleisesti katsotaan, että Vietkong pidättyi lupaustensa mukaan silloin hyökkäystoimenpiteistä. Etelä-Vietnamin kansallinen vapautusrintama — Vietkong — oli kuitenkin syyttänyt, että Yhdysvaltain ja Saigonin toimesta rikottiin silloisen välirauhan perusteita.

Maataistelujen alettua silloin uudelleen, Yhdysvaltain toimesta ei järjestetty 37 päivän aikana Pohjois-Vietnamin ilmapommituksia, mutta militaristit ja sotahaukat vaativat silloin, että sitä ilmapommitustaukoa oli muka pelkää vahinkoa.

Sotilasjuntan päämiehen, kenraali Nguyen Cao Kyn tiistaina julkaisemassa lausunnossa sanotaan, että Saigonin ja sen liittolaismaiden sotilaiden toimesta ei järjestetä hyökkäysoperatioja 48 tunnin aikana jouluna ja 48 tunnin aikana uutena vuotena. Sen lisäksi luvataan ylläpitää 96 tuntia kestävä tauko Tet-nimellä tunnettavan Vietnamin uudenvuodenjuhlan aikana helmikuussa.

Nämä Saigonista annetut tiedot joulun- ja uudenvuodenpyhien välirauhan aikamääristä lyövät yhteen Vietkongin aikaisemmin ilmoittamien aikamäärien kanssa.

Kenraali Ky on aikaisemmin sanonut, ettei hän kannata pitkää välirauhaa, sillä se koituu hänen selostuksensa mukaisesti Vietkongin hyödyksi.

Jordanissa kuohuntaa

Beirut. — Jordanian kuningas Hussein näytti sunnuntaina vältyneen hetikohtaisesta hallitustaan uhanneesta vaarasta, joka johtui kaksiviikkoisista mielenosoituksista, lakoista ja Jordan-joen länsipuolella asuvien palestiinalaisten alamaissa mellakoinnista.

Diplomaatit, jotka matkasivat Jordaniaan ottamaan selvää siellä vallitsevasta tilanteesta sanoivat sunnuntaina, että kuninkaalla on epäilemättä armeija takanaan ja asian näin ollen hänen valtaistuimensa on turvattu.

He tiedoittivat Jordaniassa olevan rauhallista pientä mielenosoitusta lukuunottamatta sunnuntaina Nabuluksen kaupungissa. Suurimman osan mielenosoittajista sanottiin olleen alaikäisiä.

Kuitenkin erään diplomaatin selityksen mukaan on vielä jännittyneisyyttä ilmassa suurimmissa kaupungeissa ja tilanne voisi helposti räjähtää uudelleen pienimmästäkin rajaselkkauksesta Israelin kanssa.

Sanotaan kuningas Husseinin voivan yhdistää äskettäisen kutsunsa yleiseen asepalvelukseen — askel tarkoitettu rauhoittamaan palestiinalaisia joita ovat vaatineet aseita — uuden kabinetin muodostamiseen. Arvelujen mukaan kuningas poistaa mahdollisesti viraltaan pääministeri Wasfi al Tullin joka tarkkailijain näkökulmasta katsottuna on tullut taakaksi nuoren kuninkaan poliittiselle asennoitumiselle.

65. Starfighter putosi L-Saksassa

Bonn, Länsi-Saksa. — Länsisaksalainen F-104 Starfighter suihkukone syöksyi maahan valmistautuessaan alaslaskuun Beuchelin lentotukiasemalla Moselle laaksossa maanantaina.

Alassyöksy kohotti tämän tyyppisen Amerikassa valmistetun lentokoneen tuhoutumismäärän 65:een sen jälkeen kun Starfighter otettiin täällä palvelukseen v. 1961.

Eräs puolustusministeriön puhemies sanoi Bonnissa, että koneen ohjaaja heittäytyi itsensä ulos koneesta liian matalalla ja kuoli saamiinsa vammoihin. Onnettomuuden syytä ei ole vielä määritelty.

Nämä lento-onnettomuudet, jotka ovat aikaansaaneet yleistä sanakopua Länsi-Saksassa, ovat vaatineet 37 lentäjän hengen.

POLIISINUOTTAAN MENI KUMMALLISIA KALOJA

Montreal. — Neljä amerikkalaista tuomittiin täällä keskiviikkona kahdeksi päiväksi vankilaan syytettynä vaarallisten aseiden hallussapidosta.

Tuomari Jean Tellier määritteli lisäksi, että nämä miehet — 47vuotias Carlo Simari, New Brunswickistä, N.J.; 30vuotias Peter Joseph Maggadino, Brooklynista sekä 51-vuotias Peter Notaro ja 27-vuotias Patrick DeFilippo, kummatkin Bronxista — luovutetaan siirtolaisviranomaisille Yhdysvaltoihin karkoittamista varten.

Nämä miehet kuuluivat siihen seitsenmiehiseen ryhmään, joista on 6 amerikkalaista ja 1 canadalainen mikä pidätettiin tiistaiaamuna kun poliisit ryhtyivät tutkimaan erästä epäilyttävän näköistä autoa, mikä oli pysäköity Montrealin pohjoispäässä.

Viides mies, Salvatore Bonanno, New York Citysta, ei tunnustanut syyllisyytensä auton hallussipitoon ilman asianmukaista rekisterilupaa. Poliisit sanovat Bonannon olevan Joseph Bonannon pojan. Yhdysvaltain eräässä oikeuskuulustelussa New Yorkissa sanottiin, että vanhempi Bonanno johtaa 60 miehist? "Mafia perhettä".

Vanhempi, eli Joseph Bonanno karkoitettiin Canadasta Chicagoon heinäkuussa 1964 jolloin hän sanoi canadalaisille siirtolaisviranomaisille, että hän aikoo jäädä liikemieheнä Montrealin asukkaaksi.

Kun syyttäjä Rheal Bruneet sanoi ylempiessä hyväksyvän ajatuksen, että k.o. miehet olisi lähetettävä mahdollisimman pian pois Canadasta, tuomari langetti tuomionsa ja määräsi, että pidätetyt on luovutettava Canadan siirtolaisviranomaisille Yhdysvaltoihin karkoittamista varten.

Villin lännen tapaan

Acapulco. — Maanantaina kuoli 11 ihmistä poliisien ja karjavarkaiden välisessä yhteenotossa Meksikon "laittomuusalueella", missä on vielä "Villin lännen" pyssyvalta voimassa.

Ammunnassa kuolleiden joukossa on karjavarasjoukkueen johtaja Juan Cano; hänen kolme miestään, viisi poliisia ja kaksi piestä lasta. Viimeksimainitut kuolivat ampumisalueelta pois singonneiden luotien uhreina. Kuusi muuta henkilöä haavoittui — kaikki vakavasti.

Poliisipatrulli saartoi karjavarkaat Tunasin kylässä, noin 20 mailin päässä Acapulcosta. Ammunta kesti yli kaksi tuntia.

AVUSTUSTA INTIALLE SANOO PEARSON

Ottawa. — Pääministeri Lester Pearson vihjasi täällä maanantaina, että nälänhätäavustus Intialle on Liitto-hallituksen harkinnan alaisena, ja että sitä tullaan luultavasti jakamaan läpi ensi vuoden.

Hän sanoi alahuoneessa hallituksen harkitsevan mitä yiln?äräistä avustusta voidaan antaa tänä vuonna ja toivomuksena olisi, että sitä voitaisiin ylläpitää läpi tulevan vuoden.

Vastatessaan J. Angus MacLeanille (konservatiivi Queens vaalipiiristä) mr. Pearson sanoi erään kabinettikomitean raportteeranneen, hänelle maanantaina vastauksesta joka tullaan antamaan Intian avustusanomukselle, joka tullaan esittämään koko kabinetille tiistaina. Hän toivoi voivansa tiedoittaa tuloksista kokouksen jälkeen.

Opposition johtaja John Diefenbaker esitti kysymyksen Pearsonin viime viikolla mainitsemasta 30,,000,000 bushelin viljamäärästä, joka ilmoitettiin lähetetyksi tähän mennessä tämän vuoden aikana, että onko se todellisuudessa nälänhätäavustusta.

Mr. Pearson vastasi, että osa tästä on lähetetty tavallisen avustusohjelman mukaisesti, mutta suuri osa siitä lähetettiin huojentamaan nälänhätätilannetta viime keväänä.

Nyt on harkinnanalaisena lisä avustus.

SANOO SAIPPUAYHTIÖN "PUIJAAVAN EMÄNTIÄ"

Ottawa. — Eräs lakimies-parlamentaarikko meni tiistaiaamuna ostoksille ja esitti sen perusteella elinkustannusten nousua tutkivan alahuoneen ja senaatin yhteisen komitean kokouksessa syytöksen, että Colgate-Palmolive Ltd. "puijaa Canadan perheenemäntiä" hinnoituspolitiikkansa avulla.

Reid Scott (NDP, Danforth) arvosteli tätä saippuan ja pesupulverin (detergent) tuottajaa kolmelta pohjalta:

— Pesupulverilaatikossa olevasta "hyvän canadalaisilman määrästä";

— Hammastahnan, saippuan ja pesupulverin "järjettömistä" mitoista;

— "Kurjista kepposista", kuten pesurättien antamisesta saippualaatikon yhteydessä.

Scott arvosteli yhtiön presidentin Richard Beesonin johtamaa edustajistoa parikymmentä minuuttia. Mr. Beeson joutui lopulta myöntämään, että yhtiön ohjelma on ehkä uusittava.

Käytyään aamutuimaan Dominion kaupassa mr. Scott suoritti 20 minuutin aikana laskelmia siitä, minkäkokoista Colgate hammastahnaputkesta saa parhaan kaupan. Niiden koko vaihteli 238 grammasta 44 grammaan ja hinnat $1.33 — 39 senttiin, hän selitti.

"Tämä on järjettömyyttä." sanoi mr. Scott. Perheenemännillä ei ole aikaa eikä laskukoneita saadakseen tästä selville mikä on edullisin kauppa.

Mr. Beeson sanoi, että tämä tilanne on kehittynyt vuosien varrella.

Mr. Scott esitti kolme Palmolive Gold saippuatankoa, jotka hän oli ostanut 41 sentin hinnalla ja viisi tankoa Palmolive White saippuaa, mistä hän maksoi 78 senttiä, saaden niiden mukana kolme pesurättiä.

Mr. Scott sanoi laskelmiensa osoittaneen, että ensinmainittu saippuakauppa oli edullisempi niistä pesuräteistä huolimatta, joiden arvo Beesonin selityksen mukaan on noin 5 senttiä.

"Se ei ole muuta kuin keplottelua. Te puijaatte perheenemäntiä" sanoi mr. Scott.

Hän oli ostanut myös "jumbo"-kokoisen Fab-pesupulverilaatikon minkä kyljessä oli suurin kirjaimin "40 sentin alennus" (40 cents off). Hän maksoi siitä $1.43. Mr. Scott sanoi tämän hintalapun alla olleen toisen hintalapun, missä oli merkattuna $1.35 hinta.

Mr Scott halusi saada tietää "mistä summasta" oli se neljänkymmenen sentin "alennus".? Sitä paitsi hän sanoi, laatikossa oli kolmasosa "hyvää canadalaista ilmaa".

Kaupassa oli ilmeisesti unohdettu raapia vanha hinta pois, sanoi mr. Scott.

Mahdollisesti ne näkivät siellä, että te olitte tulossa kauppaan, huomautti komitean puheenjohtaja, senaattori David Croll.

Canada pidättyi äänestämästä Kiinan jäsenoikeuksia vastaan

Yhdysvallat sai pääasiassa pikkumaiden tuella ajetuksi läpi Kiina-vastaisen päätöslauselmansa

Yhdistyneet Kansakunnat, N.Y. — YKn Yleiskokouksen istunnossa tehtiin tiistaina edellistä vuotta suuremmalla enemmistöllä päätös, mikä estää Kiinan kansan tasavallan käyttämästä paikkaansa YKn jäsenmaana. Tämä oli 16. peräkkäinen kerta, jolloin Washingtonin johdolla Pekingiltä evättiin nämä jäsenoikeudet.

Canadan toimesta annettiin nyt ensimmäinen kerta tyytymättömyysilmaisu Kiinan nykyisestä edustuksesta siten, että ulkoministeri Paul Martin pidättyi äänestämästä Albanian ehdotusta vastaan, jonka mukaan YKn jäsenyys olisi tunnustettu kuuluvaksi Kiinan kansantsavallalle ja Formosan "Kiina" olisi erotettu YKn jäsenyydestä.

Puhuen myöhemmin tästä äänestyksestä pidättymisestä canadalaisedustajisto selitti, että väliaikaisena ratkaisuna olisi ollut parempi, jos olisi Kiinalle myönnetty sekä Yleiskokouksen että Turvallisuusneuvoston jäsenyys ja Formosalle Yleiskokouksen jäsenyys.

Tärkeimpänä päätöslauselmaehdotuksena oli Albanian esitys, että Kiinalle myönnetään jäsenoikeudet ja Chiang Kai-shekin edustaja erotetaan. Tämä päätöslauselma hyljättiin äänin 57—46, seitsemäntoista maata pidättyessä äänestyksestä. Canada lukeutui äänestyksestä pidättyneiden joukkoon. Edellisenä vuonna annettiin tästä asiasta 47 ääntä puolesta ja 47 ääntä vastaan.

Yhdysvaltain ja sen tukijamaiden päätöslauselma, että Kiinan jäsenyysasia määritellään "tärkeäksi kysymykseksi", josta ratkaiseminen vaatii 2/3 osan äänienemmistön, tuli nyt hyväksytyksi äänin 66—48 seitsemän maan pidättyessä äänestyksestä. Canada äänesti USAn päätöslauselman puolesta.

Italian päätöslauselma siitä, että YKn toimesta suoritettaisiin vuoden kestävä tutkimus Kiinan jäsenyysasiasta, määriteltiin äänestyksen perusteella myös "tärkeäksi asiaksi" jonka ratkaisu vaatii 2/3 äänenenemmistön. Tämän "tärkeyskysymyksen" puolesta annettiin 51 ääntä, sitä vastaan 37; 30 maan pidättyi äänestämästä. Canada äänesti hyväksymisen puolesta.

Täten tuli Italian päätöslauselma hyljätyksi, sillä lopullisessa äänestyksessä sen puolesta äänesti vain 34 maata ja vastaan 62; 25 maata pidättyi äänestyksestä.

Italian päätöslauselman tappioon joutuminen oli tavallaan myös sitä tukeneen Yhdysvaltain tappio. Toisaalta on kuitenkin kiinnitetty huomiota siihen, että Italian ehdotus oli alunperin suunniteltukin asian viivytystoimenpiteeksi.

Euroopan, Aasian ja Afrikan suurimmat maat — Japania, Italiaa, Etelä-Afrikkaa ja Kongoa lukuunottamatta — äänestivät tiistaina Kiinan jäsenoikeuksien tunnustamisen puolesta.

Yhdysvallat sai kuitenkin ylivoimaisen tuen Latinalaisen Amerikan mailta ja monelta Afrikan pikkumalta, jotka yrittävät saada avustusta ja kauppamahdollisuuksia Yhdysvalloista.

Useat edustajistot pitivät tiistaisen äänestyksen yhteydessä kaikkein tärkeimpänä uutena ilmiönä sitä kun Canada pidättyi äänestämästä Albanian esittämää päätöslauselmaehdotusta vastaan, jonka mukaan olisi tunnustettu Kiinan kansantasavallan jäsenoikeudet. Eräät tarkkailijat sanoivat mr. Martinin osoittaneen rohkeutta esiintyessään Yhdysvaltain ohjelman vastaisesti tässä asiassa.

Neuvostoliiton suurlähettilään Nikolai Fedorenkon kerrotaan sanoneen tästä asiasta, että Neuvostoliitto saa rohkaisua "kaikesta mikä edistää tämän asian ratkaisua".

Kiinaa ei aiota eristää sanoi Leonid Brezhnev

Puheet Kiinan eristämistarkoituksista ovat porvarien hölynpölyä, hän selitti

Budapest. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen pääsihteeri Leonid Brehznev esitti tiistaina uudelleen mielipiteensä kommunistisen liikkeen maailmanlaajuisen kokouksen järjestämisen puolesta ja torjui samalla päättävästi väitökset, että sellaisen kokouksen tarkoituksena olisi Kiinan eristäminen kommunistisesta maailmanliikkeestä.

Hän sanoi Unkarin Sosialistisen Työväenpuolueen edustajakokouksessa,, että ajatus Kiinan eristämisaikomuksesta "on pelkää hölynpölyä mitä porvarilehdet (länsimaissa) rummuttavat. Me olemme vakuuttuneita siitä, että tulee aika, jolloin Kiinan kommunistinen puolue täyttää paikkansa maailmanlaajuisessa kommunistisessa liikkeessä marxilais-leninismin lipun alaisuudessa."

Mr. Brezhnev sanoi, että Yhdysvaltain Vietnam-ohjelmaa vastaan "voidaan ja tulee järjestää yhtynyt imperialismivastainen rintama, minkä selkärankana on sosialistiset maat ja maailmanlaajuinen kommunistiarmeija".

Kieltäytymällä yhteistoiminnasta Yhdysvaltain hyökkäyssotaa vastaan Vietnamissa, Kiinan johtajat "huolimatta siitä haluavatko he sitä tai eivätkö halua, avustavat objektiivisesti puhuen imperialistisia voimia ja vaikeuttavat Vietnamin kansan vapaustaistelua."

Brezhnev esitti ajatuksensa kommunistisen maailmanliikkeen uudesta kokouksesta seuraavin sanoin: "Monet veljespuolueet ovat lausuneet, että tilanne on kypsymässä yhteisiä keskusteluja varten kommunistien keskuudessa niistä kysymyksistä mitkä ovat kommunistisen maailmanliikkeen edessä."

Hän sanoi, että tässä maailmanlaajuisessa kommunistien kokouksessa tullaan suorittamaan "toverillinen keskustelu kansainvälisistä tärkeistä ongelmista, mitkä ovat kehittyneet viimeksikuluneen kuuden vuoden aikana".

BONNER VALITTIIN — ÄÄNIMÄÄRÄ HUPENI

Vancouver. — Vaikka pääministeri. W.A.C. Bennett ja hänen johtamansa Social Credit puolueen hallitus voi nyt tuntea vissiä painostuksen heikkenemistä, British Columbian maakuntahallituksella ei tullut kuitenkaan mitään suurempaa ilonaihetta maakunnan kruununjuristin Robert Bonnerin niukanlaisesta vaalivoitosta.

Syyskuussa suoritetuissa maakunnan lainlaatijakunnan vaaleissa omassa vaalipiirissään tappion kärsinyt mr. Bonner voitti maanantaina Cariboo-vaalialueella suoritetut täytevaalit edeltäjäänsä heikommalla äänimäärällä.

Hänen voittonsa oli vajaa 600 äänen enemmistön varassa läheisempään kilpailijaan verraten, vaikka hänen edeltäjänsä William Spear sai syyskuun vaaleissa 1,300 ääntä enemmän kuin toiselle tilalle silloin tullut uuden demokraattisen puolueen ehdokas. Syyskuussa valituksi tullut mr. Speare luopui edustajapaikastaan Social Creditin voimapesä-vaalipiirissä, jotta mr. Bonner saataisiin täytevaalien perusteella valituksi lainlaatijakunnan jäseniksi.

Erikoisesti työväenvastaisesta asenteestaan tunnettu mr. Bonner on pääministeri Bennettin oikean käden mies British Columbian maakuntahallituksessa.

NDP:n maakuntajohtaja Robert Strachan syytti liberaaleja Bonnerin voitosta osoittaen, että liberaaliehdokas sai täytevaaleissa yli 1,000 ääntä. Liberaalipuolueen maakuntajohtaja Raymond Perrault puolustautui sanomalla ,ettei liberaalipuolue ole olemassa toiminnassa siinä mielessä, että se voisi auttaa NDP:n voittoa tai Social Creditin häviöä.

VIIME TIEDOT

Bonn. — Länsi-Saksan Bundestag — alahuone — antoi tänään luottamuslauseensa kristillisdemokraattisen ja sosialidemokraattisen puolueiden "suurkokoomus"-hallitukselle, jonka kansleriksi tuli natsipuolueen jäsenenä vuodesta 1933 vuoteen 1945 ollut Kurt Georg Kiesinger sekä varakansleriksi ja ulkoministeriksi sosialidemokraattisen puolueen johtaja Willy Brandt. Vielä ei ole tietoa, minkälaista osaa "kuninkaitten tekijä", entinen sotaministeri Franz-Josef Strauss tässä hallituksessa vie, mutta Kiesinger tarjosi hänelle etukäteen finanssiministerin salkkua. Ludwig Erhard erosi virallisesti keskiviikkona kanslerin toimesta ja kehoitti maanmiehiään antamaan tukensa Kiesingerin johtamalle hallitukselle.

Pariisi. — Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin saa tänään tiistaina vain valtion päämiehille osoitettavan kunnianosoituksen kun hän saapuu Pariisiin yhdeksän päivää kestävälle valtiovierailulle. Ennakkotietojen mukaan häntä tervehditään 101 tykin kunnialaukauksin. Presidentti Charles de Gaulle menee häntä lentokentälle vastaanottamaan.

Ottawa. — Viisi John Diefenbakeria vastustavaa konservatiivipuolueen jäsentä potkittiin keskiviikkona pois kansallisen johtokunnan jäsenyydestä ja heidän tilalleen nimitettiin viisi Diefenbakeria tukevaa henkilöä. Tämä ei kuitenkaan muuta kansallisen johtokunnan voimasuhteita, sillä Diefenbakeria vastustavan Dalton Campin puolella on johtokunnassa 2—1 enemmistö.

Quebec City. — Quebecin lainlaatijakunta kokoontuu tänään, torstaina, ensimmäisen kerran sen jälkeen kun Daniel Johnsonin johtama Union Nationale-puolue sai voiton Jean Lesagen liberaaleista. Jos molemmat valtapuolet pitävät kiinni vaaliohjelmistaan, tämän istuntokauden aikana tulee lopetettavaksi maakunnan 24 jäsentä käsittävän ylähuoneen romuuttaminen.

VAPAUS (LIBERTY) INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75	USA:ssa	1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
	3 kk. 2.75	Suomessa:	1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Ajankohtainen varoitus

Natsismin uudelleen elpyminen Saksassa on uhkana koko maailmalle, sanoo Canadan juutalaisten kongressi viikon vaihteessa julkaisemassaan lausunnossa.

Toisin kuin Yhdysvaltain juutalaisten vähemmistöä edustava juutalaisten ortodoksinen kirkko, mikä sokkosilla esiintyen ja ilmeisesti isoisten tukea tavoitellen riensi muutama päivä aikaisemmin USAn hyökkäyssotaa tukemaan Vietnamissa, vaikka se ei vcinutkaan "rauhantahdosta" kakistelemattä tätä surkeata päätöslauselmaa hyväksyä. Canadan juutalaisten kongressin keskusalueen edustajakokous katsoi tosiasioita suoraan silmiin ja hyväksyi päätöslauselman, missä kehoitetaan kongressin johtoa ryhtymään hetikohtaisesti toimenpiteisiin "demokraattisen mielipiteen protestiliikkeen kehittämiseksi" natsivaaraa vastaan. Tämän päätöksen tekoon osallistui kuutisensataa edustajaa.

Yhdysvaltain yksi johtava rabbi, tri Joachim Prinz — Saksan natsismin entinen pakolainen — sanoi puheessaan, että Länsi-Saksan uusnatsismia edustava Kansallinen demokraattipuolue (NPD) ei ole samanlainen järjestö kuin oli "vanhojen natsien liike v. 1930", vaan se edustaa "uutta lajia" kansallis- ja rotukiihkoilua.

Miltei sukupuuttoon Saksassa natsismin aikana tapettujen juutalaisten kanssaihmisillä täällä on erikoissyy kiinnittää huomiota tähän "uudenmallisen" "kansallis- ja rotukiihkon" nousuun Länsi-Saksassa ja siihen vaaraan, minkä se ihmiskunnalle aiheuttaa.

Mutta kun muistetaan, että Saksan imperialismin aloitteesta on ihmiskunta syösty jo kaksi kertaa maailmansodan pyörteisiin ja lisäksi sen, että ainoastaan Länsi-Saksan hallituspiirit, johtavat poliitikot, kenraalit ja muut puhuvat nyt "rajojen siirtämisestä" ja muista revanshimielisistä suunnitelmista, niin silloin oivalletaan että nykyistä linjaansa seuraava Länsi-Saksa muodostaa yhtä suuren vaaran Suomelle ja muille Euroopan maille sekä kaikkien muiden maiden kansoille kuin juutalaisillekin.

Kun esim. entinen natsipuolueen jäsen, Kurt Georg Kiesinger aiotaan "kruunata" Länsi-Saksan uudeksi kansleriksi ja kun hänen yhdeksi luutnantikseen ilmeisesti vedetään skandaaleistaan ja kiihkokansallisuusmielisyydestään tunnettu entinen sotaministeri Franz-Josef Strauss, niin silloin on syytä pysähtyä miettimään Canadan juutalaisten kongressin antamaa varoitusta Länsi-Saksan uusnatsismin ihmiskunnalle aiheuttamasta vaarasta.

Rikos ihmisyyttä vastaan

Kolmen miljoonan valkoisen hallitsemassa Etelä-Afrikassa elää viisitoistamiljoonaa värillistä vailla ihmisoikeuksia, toimeentulominimin rajalla. Vailla ääni- ja järjestymisoikeutta, vailla turvattua kotirauhaa ja oikeutta omistaa viljelemäänsä maata, vailla oikeutta vastustaa valkoisen miehen laatimia rotulakeja, apartheidia, elävät ne viisitoistamiljoonaa afrikkalaista, joiden työn tuloksena valkoisista on Etelä-Afrikan tasavallassa maailman korkeimpiin laskettava elintaso.

Musta mies ansaitsee vain kymmeneksen siitä mitä valkoinen työntekijä samassa työssä saa. Ei ihme, että värillisen keski-ikä on maassa vain 35 vuotta, kun se valkoisella kohosa aina 70 ikävuoteen. Tämä on Etelä- ja Lounais-Afrikan nykypäivää. Samanlainen se on myös Rhodesiassa sekä Portugalin Angolassa ja Mosambikissa, kirjoitti Helsingissä ilmestyvä SKDLn äänenkannattaja Kansan Uutiset äskettäin ja lisäsi:

Apartheid, joka erottaa mustan ja valkoisen rodun toisistaan ja laillistaa mustiin kohdistuvan rotusorron, on rikos ihmisyyttä kohtaan. Apartheid on pimeä keskiaika-ajalaisille ja häpeätahra kahdenkymmenennen vuosisadan ihmiskunnalle, joka aikeellisesti ylpeilee tieteen ja tekniikan suurilla saavutuksilla. Siksi sitä vastaan on noussut voimakas vastareaktio kaikkialla maailmassa, erikoisesti nuorison keskuudessa, joka herkemmin tajuaa epäinhimillisyyden ilmiöt maailmassamme. Myös Suomessa on syntynyt antiapartheid-liike, jonka toiminnallisuuden ansiosta Suomessa vietetään rotusortoa vastustavaa viikkoa . . .

Me Canadan suomalaiset olemme aina ylpeilleet pienen Suomen kansan suurista ja kunniakkaista vapauspriinteistä — juuri sellaisesta, mitä Suomessa vastikään vietetty rotusortoa vastustava viikko kuvasi. On helppo pitää kauniita maljapuheita vapauden puolesta! Se on yhtä helppoa kuin "synnin vastustaminen" silloin kun se ei syystä tai toisesta käy laatuun. Vallan toista on toimia kun otetaan kantaa päivän polttavista kysymyksistä, joko vapauden puolesta tai sitä vastaan.

Tässäkin asiassa, rotusyrjinnän vastustamiskysymyksessä, on Suomessa otettu pitkiä edistysaskeleita, huolimatta siitä vaikka Suomestakin löytyy vielä sellaisia yksilöjä ja piirejäkin, jotka nyrpistävät nenäänsä esim. mustalaisille tai joillekin muille "huonoimmille roduille".

Sivumennen sanoen on kuvaava se, että rotusortoa vastustavan viikon järjestäjinä esiintyivät Afrikka-toimikunnassa Suomen poliittiset nuoriso- sekä ylioppilas- ja muut opiskelijajärjestöt. Viikon aikana järjestetyt julkiset tilaisuudet tekivät tunnetuksi tätä edistyksellistä, yli puoluerajojen ulottuvaa liikettä ihmisyyden puolesta.

Työväenliike, jonka perusperiaatteisiin kuuluvat tunnukset veljeys, vapaus ja tasa-arvoisuus, ei hyväksy rotusortoa missään muodossa eikä missään maassa. Siksi saa antiapartheid liike työväenliikkeen täyden kannatuksen ja tuen niin täällä Canadassa kuin Suomessakin.

Se mikä täällä Canadassa olisi syytä seurata Suomen hyvää esimerkkiä. Canadan hallituksen pitäisi toimia YKssa entistä määrätietoisemmin, päättävämmin ja avonaisemmin rotuerottelun lopettamisen hyväksi ei vain Rhodesiassa ja Portugalin alusmaissa, vaan myös Etelä-Afrikassa ja Lounais-Afrikassa.

Canadan tulisi Suomen ja muiden pohjoismaiden tavoin ryhtyä käytännölliseen toimintaan rotusorron uhrien avustamiseksi ja afrikkalaisnuorison opiskelumahdollisuuksien lisäämiseksi.

Hyvä on, että pääministeri Lester B. Pearson vei Lontossa pidetyssä Britannian kansojenyhteisön pääministerien konferenssissa varovaista "sovitteluohjelmaa" ja siten menetellen antoi lievän tuomion valkoihoisen vähemmistön rotusortopolitiikalle Afrikassa.

Mutta se ei nykyaikana enää riitä. Tarvitaan käytännöllisiä ja avoimesti suoritettavia tekoja sekä ennenkaikkea kannanmäärittelyjä ihmisoikeuksien ja inhimillisyyden puolesta eläimellistä rotusyrjintää vastaan, huolimatta lainkaan siitä, kuuluvatko rotusortajat kansojenyhteisöön tai eivätkö kuulu tai mitä mahdollisia talousvaikeuksia siitä joillekin koituisi.

Franco pesee Espanjan kasvoja

Juhlavaksi oli lavastettu Espanjan parlamentin erikoisistunto, kun 74-vuotias diktaattori Franco saapui lukemaan uusia esityksiä, joiden mukaan Espanja saa pääministerin ensimmäisen kerran sisällissodan jälkeen ja parlamentin edustajista 100 valittaisiin jopa lähes välittömillä vaaleilla (parlamentissa on kaikkiaan 441 jäsentä). Koko Madridin keskusta oli suljettu liikenteeltä ja konepistoolein varustetut teräskypäräiset sotilaat valvoivat Caudillon turvallisuutta.

KENRAALI FRANCO

Esityksiä oli ennen julkisuuteen saattamista käsitelty pitkään ja vaivalloisesti francolaisen hierarkian korkeimmissa portaissa. Toiset kannattivat tällaista "liberalisoinnin" suuntaa ja toiset kauhistuivat pienintäkin puuttumista hallitsevaan järjestelmään. Hallituksessa ilmeni jyrkkiä ristiriitoja. Esitettiin neljä ehdotusta, jotka heijastivat hallitsevan falangin eri ryhmittymiä. Hyväksytyksi tuli Francon oma ehdotus, joka muuttaa edellä kerrotulla tavalla perustuslakia "kuningaskunnassa ilman kuningasta". Espanja on nimittäin muodollisesti "katolinen, sosiaalinen ja edustuksellinen kuningaskunta", mutta ylin ja yksinvalta on Francolla, joka oli varannut itselleen oikeuden nimittää seuraajansa. Kerrotaan Caudillon määränneen manttelinsa perijäksi Bourbonin prinssin Alfonson, vaikka asiaa ei ole ilmoitettu vielä julkisesti.

Toimeenpiteet eivät millään tavalla muuta Espanjan francolaisen järjestelmän perusolemusta, vaan valta pysyy edelleen Caudillolla, joka esimerkiksi pidättää itselleen oikeuden valita pääministerin vähintään kolmen ehdokkaan joukosta. Ilmeisesti Franco on kuitenkin katsonut muutokset tarpeelliseksi sekä sisä- että ulkopoliittisesti. Sisäpolitiikassa se merkitsee eräänlaista myönnytystä oppositiovoimille. Ulkopoliittisesti taas pestään Espanjan kasvoja ja annetaan ymmärtää sen "demokratisoituvan". Se on tärkeää Espanjan eristymisen murtamiseksi ja ennen kaikkea yhteismarkkinoihin liittymistä varten, mikä on Madridin hellimpiä haaveita.

Pari viikkoa sitten Espanjassa annettiin armahdus vuosien 1936—1939 sisällissodan aikaisille kenraali Francon vastustajille. Tämä samoin kuin vasta ilmoitetut reformit — niin pieniä kuin ne ovatkin — merkitsevät kuitenkin saavutusta maan edistyksellisille voimille taistelussa diktatuuria vastaan. Maailman ammattiyhdistysten liitto sanoo vankien armahtamista tärkeimmäksi saavutukseksi taistelussa, jota on käyty Espanjan kansalaissodan vankien vapauttamisen puolesta.

Merkittävä tapahtuma diktatuurinvastaisessa taistelussa olivat äsken suoritetut ammattiliittovaalit. Niiden ensimmäisessä vaiheessa ammattiliitto-opposition onnistui saada ehdokkailleen 60% ja jopa toisin paikoin 90% äänistä. Työläisten komiteoiden kehotuksesta järjestivät työläiset uurnille jatkuvan vartioinnin, jolloin tulos saatiin äänestyksen mukaiseksi. Espanjan asiain tarkkailijat väittävät, että nämä vaalit olivat suurin "voimainkoetus" mitä Espanjassa on ollut 30 vuoteen työläisten ja Francon diktatuurin välillä.

— Paavo Ruonaniemi.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Heikki Häkkinen, Lake Wilcox Ont., täyttää sunnuntaina, joulukuun 4 päivänä 80 vuotta.

Kristo Wiita, Sudbury, Ont., täyttää maanantaina, joulukuun 5 päivänä 76 vuotta.

Elna Lehtinen, Nipigon, Ont., täyttää lauantaina, joulukuun 3 pnä 70 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kiesinger oli johtava natsipropagandisti

Berliini — DDRn taholla kiistettiin viime viikolla, että CDU/CSUn kanleriehdokas Kurt Georg Kiesinger olisi ollut vain vähäpätöinen tekijä Ribbentropin ulkoministeriössä. Prof. Albert Norden osoitti Berliinissä järjestetyssä kansainvälisessä lehdistötilaisuudessa, että Kiesinger kohosi 40-luvulla ulkoministeriön johtoportaaseen ja toimi natsi-Saksan radion ulkomaille ja sen valloittamiin maihin suuntautuvan radiopropagandan päällikkönä. Hän oli ulkoministeriön radiopoliittisen osaston varajohtaja, jonka alaisena oli 175 propagandan erikoismiestä.

Prof. Norden saattoi alkuperäisasiakirjoihin nojautuen todistaa myös sen, että Kiesinger oli yhdysmiehenä ulkoministeriön ja propagandaministeriön välillä. Tässä ominaisuudessa, sanoi Norden, osallistui Kiesinger päivittäin propagandaministeriön neuvottelutilaisuuksiin, joissa Göbbels usein itse määräsi natsilehdistön "päivän tunnuksen" ja joissa päätettiin myös ulkomaanpropagandan suunnasta. Kiesinger osallistui näissä neuvotteluissa usein keskusteluun antaen ohjeita ja neuvoja.

Prof. Norden sanoi, että DDR oli jo vuonna 1963 selostanut Kiesingerin toimintaa sodan aikana. Hän huomautti, että amerikkalaisten hallussa on huomattavasti täydellisemmät asiapaperikokoelmat Kiesingeristä. Viime viikolla nämä asiakirjat tehtiin salaisiksi.

Kiesingerin valinnan ja uusnatsien vaalivoittojen ulkomailla aikaansaama osittain erittäin negatiivinen reaktio tekee sosialidemokraateille vaikeaksi hyväksyä Kiesinger mahdollisen suuren kokoomushallituksen kansleriksi. Eräät SPDn johtomiehet ovat jo selittäneet julkisestikin, ettei Kiesingeristä voi tehdä kansleria ulkomaiden reaktion vuoksi. Jo liittotasavallan alkuaikoina esti SPD Kiesingerin valinnan liittopäivien puhemieheksi samasta syystä.

SDUn taholla on herätetty ajatus syrjäyttää Kiesinger ja tarjota sosialidemokraateille toista miestä. Tässä yhteydessä on mainittu sisäministeri Paul Lucken nimi. Vaikka CDU/CSU onkin kumonnut nämä huhut, on Lucken nimi ollut edelleen vihjailujen kohteena.

Robarts järjestänee maakuntavaalit 1967

Brockville. — Ontariossa on maakuntavaalit ensi vuonna sanoi pääministeri Robarts täällä lauantaina. "Huolimatta sata-vuotisjuhlallisuuksista tullaan Ontariossa pitämään vaalit ensi vuonna," hän selitti konferenssissa, juuri vähän ennen Itäisen Ontarion Progressive Konservatiivisen Yhdistyksen edustajakokouksen avajaisia.

SELVÄ SUUNTAUS VASEMMALLE TANSKAN POIKKEUSVAALEISSA

Kööpenhamina. — Suurkäräjävaalien jälkeen Tanska sai historiansa ensimmäisen vasemmistoenemmistön, vaikka hallitseva sosialidemokraattinen puolue menettikin 7 paikkaa. Aksel Larsenin johtama sosialistinen kansanpuolue sen sijaan nosti paikkalukunsa 10:stä 20:een. Yhdessä puolueet muodostavat 89 paikallaan enemmistön kansankäräjillä.

Myös keskustaa edustavat vapaamielinen keskusta ja radikaalit lisäsivät paikkojaan. Suurimman tappion kärsi äärioikeistolainen riippumattomat, joka menetti kaikki viisi paikkaansa.

Sosialistisen kansanpuolueen ylivoimainen voitto — puolue kaksinkertaisti paikkansa kansankäräjillä, jossa sillä tulee nyt olemaan 20 edustajaa — osoitti valitsijoiden selvästi kallistuneen vasemmalle.

Sosialidemokraatit saivat 69 paikkaa ja sillä ja sosialistisella kansanpuolueella on nyt yhteensä 89 paikkaa kansankäräjillä.

ULKOPOLITIIKAN KYSYMYSMERKKI

Kööpenhamina. — Tanskan vaalien vaikutusta ulkopolitiikkaan ei vielä tiedetä. Molemmat vaaleissa voittaneet puolueet sosialistinen kansanpuolue ja radikaalinen venstre ovat vaatineet, että seuraavat kansankäräjävaalit on pidettävä ennen vuotta 1969, jolloin Tanskan on päätettävä, jääkö se edelleen Naton jäseneksi. Normaalisti vaalit pidettäisiin vuonna 1970. Sosialistinen kansanpuolue teki kuitenkin vaalikampanjan aikana selväksi, ettei se halua kaataa hallitusta jonkin muun kysymyksen vuoksi saadakseen aikaan äänestyksen ulkopolitiikasta.

Sosialistinen kansanpuolue on edelleen sanonut vastustavansa voimakkaasti Tanskan liittymistä EEChen, ja myös venstren taholla toivotaan nykyisen markkinapolitiikan säilyttämistä siksi kunnes Englanti ja muut pohjoismaat ovat ilmoittaneet kantansa EEChen liittymiseen.

Sotilasmenoja vain lisätään Bonnissa

Valtavasta budjettivajauksesta huolimatta lisätään Länsi-Saksassa edelleen seuraavana viisivuotiskautena sotilasmenoja, jotka jo tälläkin hetkellä muodostavat yli 25 prosenttia talousarviosta. Frankfurter Allgemeine ilmoittaa, että valtionvaraministeriön suunnitelmien mukaan Länsi-Saksan puolustusmenot nousevat vuosien 1967—1970 välisenä aikana 103 miljardiin D-markkaan.

"Hallitus finanssikatastrofin partaalla", "usean miljardin budjettivajaus", "hallitus salailee rahatilannetta" — näin arvioi Länsi-Saksan lehdistö valtion budjetin äärimmäisen surkeaa tilaa. Esille tulleet tosiasiat osoittavat Bonnin budjetissa olevan niin ammottavia reikiä, ettei niitä saada paikatuksi, vaikka nykyinen hallitusvähemmistö onnistuisi saamaan läpi kaikki aikomuksensa.

Ellei hallitus ryhdy radikaaleihin toimenpiteisiin valtion menojen supistamiseksi kasvaa budjettivajaus vuonna 1967 6 miljardiin D-markkaan ja vuonna 1970 se saavuttaa tähtitieteellisen 11 miljardin markan rajan.

Bonnin talousministerin Schmückerin antaman prognoosi Länsi-Saksan finanssiasiain jatkuvasta kehityksestä on Rheinische Postin tunnustuksen mukaan herättänyt melkoista levottomuutta Bonnissa. Vapaiden demokraattien puolueenjohtaja entinen varakansleri Erich Mande lausui televisiopuheessaan, että jos Länsi-Saksan asiat edelleen menevät samaan suuntaan, niin 70-luvun alussa käy uusi valuuttareformi väistämättömäksi.

Bonnin hallitus yrittää entiseen tapaan lieventää finanssikriisin ankaruutta siirtämällä rahavaikeuksien taakkaa työtätekevien hartioille. General Anzeiger toteaa Bonnissa pidettävän ratkaistuna asiana, että valtio supistaa merkittävästi määrärahojaan sosiaaliturvaan ja eläkkeisiin tarkoitettuja määrärahoja. Bonn aikoo myös korottaa useiden kulutustavaroiden liikevaihtoveroa.

POHJOIMAAT YHTEISIN EVÄIN KENNEDY-KIERROKSELLE

Neljän pohjoismaan yhteisesiintymisestä Kennedyn-kierroksen tullinalennusneuvotteluissa allekirjoitettiin sopimus Tukholmassa viime viikolla. Suomea, Norjaa, Ruotsia ja Tanskaa edustaa neuvotteluissa sopimuksen mukaan yksi ainoa neuvotteluvaltuuskunta, jota johtaa yhteinen pääneuvottelija. Häntä avustavina apulaisneuvottelijoina toimivat Genevessä olevat Pohjoismaiden suurlähettiläät. Geneveen perustetaan myös yleinen neuvottelusihteeristö. Suomen puolesta allekirjoitti sopimuksen maamme Tukholmassa oleva va. asianhoitaja suurlähetystöneuvos Joel Pekuri.

Pääneuvottelijaksi nimettiin Ruotsin ulkoministeriön apulaiskabinettisihteeri suurlähettiläs Nils Montan. Hän voi asianomaisten neljän maan hallitusten valtuutuksen saatuaan antaa sitovia tarjouksia ja sopia sitovasti asioista. Hän voi myös antaa apulaisneuvottelijoiden tehtäväksi käydä erityistapauksissa neuvotteluja kolmansien osapuolien kanssa. Niitä maatalousssektorin tavara-aloja koskevia neuvotteluja, joiden kohdalla on ehdotettu kansainvälisiä tai alueellisia sopimuksia tai järjestelyjä, käyvät kunkin maan omat neuvottelijat niin kauan kuin kysesssä olevan tavaran päätoimittajamaa ei halua näitä neuvotteluja siirrettäväksi Pohjoismaiden yhteisten neuvottelujen piiriin. Muuten neuvotteluvaltuuskunta ryhtyy hoitamaan keskusteluja sen jälkeen kun yhteiset tullilistat on esitetty Genevessä.

Tullintariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen (GATT) pohjalta käytävät Kennedyn-kierroksen neuvottelut tulevat kuunvaihteessa entistä ratkaisevampaan vaiheeseen, sanotaan sopimuksesta kommunikeassa. Niillä on perustava merkitys maailmankaupan vapauttamiseen tähtäävässä työssä. Neuvottelujen päämääränä on 50 prosentin tullinalennus, jota sovellettaisiin lineaarisesti teollisuus sektorin kaikkiin tavaroihin. Lisäksi tähdätään vastaavan kaupan vapauttamiseen maatalouden alalla.

LANGE YHTEISTOIMINTA-SOPIMUKSESTA KENNEDYN-KIERROKSELLA

Kennedyn-kierroksen tullineuvottelut Genevessä eivät ole tähän mennessä vastanneet odotuksia, sanoi Ruotsin kauppaministeri Gunnar Lange, joka puhui Pohjoismaiden yhteistoimintasopimuksen allekirjoituksen johdosta Tukholmassa järjestetyssä lehdistötilaisuudessa maanantaina. Uutterasti käydyssä keskustelussa on tosin valmisteltu hyvin maaperään suuria, nyt edessä olevia loppuneuvotteluja varten, mutta olennaisia tuloksia ei ole kuitenkaan vielä saavutettu.

Tämän yhteistoiminnan päätarkoituksena on luonnollisesti parempien tarjousten saaminen GATT:in jäsenmaiden hallituksilta siten, että me joka tapauksessa saisimme aikaan tulliesteiden madaltumisen Euroopassa, huomautti ministeri Lange. Edelleen neuvottelevat Pohjoismaat yhteisesti kaikkien GATT-kauppakumppaniensa kanssa, ei siis ainoastaan EEC:n, vaan myös Yhdysvaltojen, Japanin sekä muiden maiden kanssa.

Tilatkaa Vapaus!

PÄIVÄN PAKINA

REILU PELI ON AINA REILUA

Supi-suomalaisen käsityskannan mukaan "reilu peli", mikä täällä Canadassa tunnetaan "fair play" nimellä, on kaikissa tilanteissa reilumpaa kuin joku keplottelu.

Siitä huolimatta olemme saaneet panna merkille, että Suomen "kansanrintamahallituksen" viholliset ovat aina Torontoa myöten nousseet takajaloilleen siitä kun Suomessa ehdotetaan, että eduskunnan suosituksen perusteella jaettaisiin 10 miljoonan markan määräraha kaikille poliittisille puolueille niiden kansanedustajamäärän mukaan.

Sivumennen sanoen Suomen kaikkien hallituspuolueiden eduskuntaryhmien puheenjohtajat ovat ilmoittaneet kannattavansa eduskunnan aloitetta. Samoin menettelee hallitus, vaikka se suosittelee kin pienempää summaa. Suhteellisen pientä vähemmistöä edustava oppositio sanoo kuitenkin vastustavansa ehdotusta — ja vastustaa sitä kuin tekohurskaat syntiä.

Vastustajista kaikkein jyrkemmin puhuu kokoomuksen puoluesihteeri Harri Holkeri, joka puheenjohtaja Rihtiniemen lausuntoon vedoten sanoo katsovansa, ettei "ole aihetta tukea poliittisia puolueita valtion varoilla . . . että puolueiden taloudellinen riippuvaisuus valtiovallasta muuttaisi niiden luonnetta.

Lievempänä vastavirran kiiskenä tunnetaan Rkp:n sihteeri Patrik Lilius, joka hyväksyy ehdotuksen "periaatteessa", mutta taivastelee, että kysymys on vain siitä pitääkö lähteä liikkeelle näin suurella summalla tässä vaiheessa."

Lib. kp. sanoo, ettei "ole asiallista pohjaa mennä tähän avustukseen."

Torontolainen Vapaa Sana pettää vähän kaikesta edeltäneestä ja sanoo, että "Kansanvaltaisessa maassa ei pitäisi mitään puoluesuuntaa ryhtyä keinotekoisesti ylläpitämään . . . ja että "on väärin pakottaa ihmiset tukemaan veropenneillään jopa sellaisiakin 'ihanteita', joita he vastustavat."

Puhukaamme nyt aluksi suulla suuremmalla. Sitä ennen lienee kuitenkin syytä todeta se ihmeellinen seikka, että vaikka esim. vanha kokoomus ja sen kumppani Lib. kp. sanovat vastustavansa valtion avun jakamista puolueille, kumpikaan niistä ei sano kieltäytyvänsä puolueavun vastaanottamisesta, jos eduskunta asiasta tekee myönteisen ratkaisun. Se on niiden "vastarinnan" mitta!

Mitä taas tulee Suomen kansan valtavan suurta enemmistöä edustaviin hallituspuolueisiin, niiden toimesta on asia selitetty mm. seuraavasti:

Keskustapuolueen (maalaisliiton) sihteeri Pekka Silvola: "Keskustapuolueen kanta on puoluetukeen myönteinen. Puolueiden merkitys suomalaisessa yhteiskunnassa on jatkuvasti kasvanut; niiden työmuodot ovat monipuolistuneet . . . Yhteiskunnan velvollisuus on niin ikään taata puolueille perusrahoitus . . ."

SKDL — SKP:n toiminnan johtaja Pentti Kujamäki: "Kannatamme puoluetukea, sillä on perusteltu, että yhteiskunta antaa tunnustuksen puolueiden suorittamalle työlle. Puolueen ja nimenomaan työväenpuolueet suorittavat varsin laajaa kansalaiskasvatusta, kartuttavat yleistä kansalaistietoa ja aktivoivat kansalaisia osallistumaan yhteiskunnalliseen toimintaan ja antamaan tietoisesti panoksensa kansakunnan hyväksi . . ."

TPSL:n puoluesihteeri Torsti Toivonen: "Luulen kaikkien kansanvaltaisten puolueitten suhtautuvan myönteisesti puoluetuen antamiseen ja näin demokratiassa tapahtuu itsesuojelua . . ."

SDP:n vt. puoluesihteeri Valde Nevalainen: "Kantamme puoluetukeen on myönteinen. Kun elämme demokraattisessa järjestelmässä, on oikein, että koneisto pidetään pystyssä. Puoluetuella pitäisi lähinnä varmistaa lehtien pystyssäpysyminen. Mikäli tuki myönnnetään, kuten ilmeisesti tapahtuukin, sillä on tuettava nimenomaan lehdistön toimintaa, jotta jokaisen puolueen sanavapaus voidaan taata. Näin puoluekin mielestäni lujittaa demokraattista järjestelmää."

Tällaista on suomalainen "reilu peli" tällä alalla.

Mutta entäs esimerkiksi täällä Canadassa?

Puolueet saavat kuin saavatkin valtion tukea, puoliksi laittomin tai ainakin moraalittomin keinoin, jos ei aivan laittomasti: Kun suuryhtiöt rahoittavat vanhoja hallituspuolueita, ne pitävät itsestään selvänä asiana, että ne lahjoitukset palkitaan runsain käsin hallituksen urakoiden ja muiden kauppojen avulla. Hallitus tukee siis puolueita, mutta vain "hyviä" puolueita ja niiden äänitorvia.

Valtio tukee canadassa myös suurpääoman lehtiä ja niiden seuralaisia, myöntämällä veroalennusta niiden menojen perusteella, mitä yhtiöt käyttävät ilmoitustensa maksamiseen — ja myös muilla keinoin. Täten joutuvat canadalaiset vastoin tahtoaan rahallisesti, omilla verorahoillaan tukemaan sellaisia "ihanteita" mitä he eivät hyväksy — ja joutuvat siihen kepulin konstin avulla.

Työmiehet joutuvat unioittensa välityksellä käymään jatkuvaa taistelua työnantajaa ja omien oikeuksien puolesta, yhden esimerkin esittääksemme — mutta valtiovallan "verohelpotusmenetelmien" avulla annetaan työläisen varoja sellaisten lehtien talousaseman hyväksi, jotka pauhaavat ja paatostavat jatkuvasti työnkannattajien puolesta ja työtätekeviä vastaan.

Kyllä reilu ja avoin peli on sittenkin valttia. Samoin se, että annetaan kaikille puolueille suhteellisesti voimasuhteittensa perusteella valtiovallan apua niin, ettei työläisten puolueiden tarvitse olla osattomina silloin kun suurpääoman puolueet saavat kannattajineen välillisesti kaikenlaista apua ja tukea — Känsäkoura.

Urheilua

Mäntyrantaa ei kiinnosta esikisat

Tornio. — Kultamitalihiihtäjä Eero Mäntyranta ei ole kiinnostunut Grenoblen esikisoista eikä hänen tarkoituksenaan ole niihin osallistua.

Mäntyranta aloittaa hiihtoharjoittelunsa vakavasti vasta tammikuussa ja kilpailemisensa helmikuussa. Kansainvälisistä kilpailuista on tähtäimessä Holmenkollen. Mäntyranta kertoi, että hänen kuluvan syksyn hiihtoharjoittelunsa on jäänyt verraten vähäiseksi. Viime viikkoina hän on jonkin verran lenkkeillyt ja pisimmät lenkit ovat olleet parinkymmenen kilometrin mittaisia, mutta tammikuussa on kyllä tiiviimpi tahti. Ensi maaliskuun Holmenkollenin kisojen lisäksi Mäntyranta osallistuu mm. kotimaan ladulla pidettäviin kansainvälisiin hiihtoihin. Kansallisia kilpailuja on hänen ohjelmassaan kevättalvella useitakin.

Mexicon kisoihin myös taide mukaan

Mexico. — Meksikossa aiotaan tehdä vuoden 1968 olympialaisista yhdistetty urheilu- ja taidejuhla. Kahdenkymmenen urheilulajin lisäksi isännät haluavat järjestää kaksikymmentä suurta taidetapahtumaa.

Jokainen osanottajamaa saa tuoda olympialaisiin kaksi taideteosta, joista toinen vanhempaa aikakautta Vuoden 1968 alussa kutsutaan joukko maailman etevimpiä kuvanveistäjiä Meksikoon tehtävänään luoda olympialaisten ihanteita edustava teos. Veistokset asetetaan näytteelle Mexicon olympiakylän keskusaukiolle.

Näytteillä on myös valokuvia, elokuvia ja postimerkkejä. Lisäksi esitellään avarustutkimusta ja atomienergian rauhanomaista käyttöä.

DDR päihitti Norjan 9—6

Oslo. — Itä-Saksa voitti jääkiekkomaaottelun Norjaa vastaan maalein 9—6 voitettuaan toisen osan maalein 6—4 (2—3, 2—1, 2—0) Jordal Amfissa.

Ensimmäinen osa pelattiin Sparta Amfissa Sarpsborgissa ja se päättyi lukuihin 3—2 vieraiden hyväksi. Nämä ovat nyt saaneet kaikkiaan 15 maaotteluvoittoa Norjasta, kun taas Norjalla on 8 voittoa.

Tshekkoslovakia löi Ruotsin 7—5

Tukholma. — Tshekkoslovakia voitti Ruotsin maalein 5—3 jääkiekkomaaottelun toisessa osassa, joka ratkaistiin Tukholmassa. Erälukuvut olivat 2—1, 1—0 ja 2—2.

Ensimmäisessä pelatussa osassa ei tapahtunut ratkaisua, vaan tilanne oli 2—2. Tshekkoslovakia voitti siten kaikkiaan luvuin 7—5.

Rauno Aaltonen 4:s RAC-rallissa

Lontoo. — Ruotsalainen Bengt Söderström voitti noin 3,800 kilometrin pituisen RAC-rallin, joka päättyi viime viikolla Lontooseen. Söderström ja hänen kakkoskuljettajansa Gunnar Palm löivät toiseksi tulleen Ruotsin Harry Gällströmin 13 minuutilla 35 sekuntilla. Kolmanneksi sijoittui Tom Trana samoin Ruotsista ja neljänneksi Suomen Rauno Aaltonen, joka hävisi voittajalle noin 15 minuuttia ja Tranalle 32 senkuntia.

Raunon sisko Marjatta Aaltonen oli toinen suomalainen, joka ajoi kilpailun loppuun ja selviytyi kovasa ajossa 37:nneksi. Naisten luokan voitti Pat Moss-Carlsson vaikka epävirallisten tulosten mukaan näyttikin siltä, että voitto olisi mennyt tällä kertaa Sylvia Österbergille, mutta tarkistuslaskenta muutti kuitenkin ajajattarien järjestyksen päinvastaiseksi.

NELJÄ japanilaista mäkimiestä saapuu joulukuun alussa kolmeksi viikoksi Lahteen valmentautumaan Saksa—Itävalta-mäkiviikon kilpailuja varten. Ryhmään kuuluvat Josuke Eto joukkueen johtajana, Kasua Sato, Yoshihiko Ito ja Oslon MM-kilpailujen suurmäen erikoismäenlaskussa toiseksi tullut Takashi Futisawa. Joukkue osallistuu todennäköisesti LHSn muovimäkimestaruuskilpailuihin 4. jouluk.

Naisten bingotilaisuus 8 pnä

Toronto. — C.C.W. (Canadan Naisten Kongressi) tiedoittaa, että se järjestää seurustelu- ja bingotilaisuuden torstaina joulukuun 8 päivänä alkaen kello 7 illalla, Russian-Carpathian People's haalilla 280 Queen St. West, Torontossa.

Voittoja . . . Leivonnaistuotteiden myynti, hienoja joululahjoja.

Urheilupakinaa

Oikeastaan tämä ei ole urheilupakinaa vaan kalastuspakinaa, sillä en lue kalastusta urheiluksi varsinkaan nykyisessä muodossaan. Miksi niin? No hyvä ystäväni nimimerkki Vaasan-Jukka kirjoitti äskettäin tässä lehdessä urheilupakinassaan, että kalastus on urheilua, ja että hän oli ollut kalastamassa. Onko tosiaan nykyinen kalastus urheilua jos kun keholle kuten nykyään sanotaan jotakin vahvistavaa ja hyödyllistä. Kyllä kai jos se tehdään niin kuin tehtiin minunkin poikasena ollessani jolloin ei ollut minkäänlaista venettä käytettävänäni vaan juostiin paljasjaloin Äänekosken ja Kuhnamojärven rantoja ongenvapa olalla ja matopurkki kourassa, johon matojen lisäksi yritettiin saada lehmän sontakasan nurin käännettynä myöskin sitsonttiaisia, ja öisin kastematoja. Se oli elämän ihaninta ja vapainta aikaa. Kaloja oli aina, ja niitä pitikin olla sillä niistä saatiin syöntilisää, kalamojakkaa, suolakalaa ja paistettua, sillä paljon muuta syötävää ei ollutkaan. Silloin saatiin liikuntoa. Mitäs nyt saadaan, liikuntoako?

Nyt lähdetään kalalle kuten muuallekin autolla jossa on mahtavat ja kalliit kalastusvehkeet. Usein mahtava moottorivene, kuinkas muuten, ja ellei ole moottorivenettä niin ainakin tavallinen vene jossa harvoin on airot, sillä moottorilahan sitä pitää ajaa ja istua perässä ja katsoa kun moottori vetää ja aallot halkeaa. Jos moottori sattuu niin ei ole airoja ja täytyy ruveta huuttamaan apua että pääsee rantaan. Mitä urheilua tämä on, ei muuta kuin ajanvietettä.

En kyllä tiedä olisiko ystävälläni Vaasan-Jukalla ollut airot mukana joilla olisi hiljalleen vedellyt harvoja vetoja, sillä eihän uistintakaan soudellessa saakaan kovalla vauhdilla soutaa. Siitähän nyt voitanee saada sanoa että ponnistustahan se on soutaminenkin ja varmasti on jos sitä tehdään lujaa että hartiat rutkaa ja rouskuu kovista kiskaisuista. Mutta kuka sitä nykyään viitsii tehdä, parempi on kun puolitorkuksissa pitelee lankaa käsissään ja herää jos jokin kala nykäsee ja herättää ihanista uinailuista. Ollaanko yötä nuotiolla ja nukutaan kirkkaan tähtitaivaan alla satoi eli paistoi? Eihän toki. Jyskytetään moottorilla rantaan ja kämppään. Liikuntaa se on sekin vaikka usein lihava pyöreä maha ei ole hitustakaan ohentunut eli saanut ponnistusta. Ottaa henkeen kovasti kun pitää astua ja ähistä veneestä pois.

Elämme koneen ja atomivoiman aikakautta jolloin ihmisen luonnollinen liikunta jää jatkuvasti takaalalle. Eihän se sitten ole kumma jos tulevaisuudessa kuihtuu ja kutistuu ne elimet joita ei tarvita eikä enää liikunnan kautta kehitetä. Kun nykyään ei enää paljon jalkoja käytetä vaan lähdetään kotikynnykseltä autolla ja tullaan sillä kotikynnykselle takaisin. Tällaisille ihmisille kehittyy ja voimistuu harjoituksen kautta isovarvas loppujen lopuksi suureksi kuin nauris, koska sitä voimistutetaan ja treenataan kun jatkuvasti ja aina poljetaan vaan kaasunappulaa. Sanotaan että umpisuolenlisäkkeelläkin on ollut jolloinkin jokin tärkeä tehtävä, vaan kun ihminen on sivistynyt se ei enää ole sitä tarvinnut ja se on surkastunut, ja kun oikein ikävystyy ja ärtyy tulehtuu niin että tappaa meidät ellemme ajoissa pääse tohtorin tohtorin veitsen ulottuville ja se poistetaan.

Joten annan hyvälle ystävälleni Vaasan-Jukalle sen hyvän neuvon että ota jalat allesi ja ala kävellä löntistää ongenvapa olalla järvenrantaan, vasta sitten uskon että kalastus on urheilua ja siitä nauttii sielu ja ruumis, mutta jos sinä muiden tapaan seuraten istut moottoriveneessä ja ajaa jymistät pitkin järven rantoja ja vakuutat minulle sen olevan urheilua niin sitä en tällä syönnillä usko. Hauskoja kalamatkoja luonnossa toivoo.

— Tekonimus.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Shunian kunnallisliittoneuvoston esimieheksi viime torstaina tuli valituksi Wilbert Arthur uudestaan koska ei tullut ketään vastaehdokasta.

Äänestys kuitenkin tulee kuntien edustajista kunnallisliittoneuvostoon. McIntyre kunnasta valitaan kaksi, mutta ehdokkaita nimitettiin 5 — Bert Smallwood, John Oger, Alfred England, Basil Smith ja Jack Kydd. McGeger kunnasta valitaan yksi, mutta ehdokkaita nimitettiin neljä. J. Richardson, Wm Kosny, Ken Askill ja Neal Lefts. McTavish kunnasta valitaan yksi: ehdokkaita on kaksi Morgens Bak ja Steve Cherneski.

Äänestys ratkaisee myös koululautakunnan valinnan samassa yhteydessä.

* * *

Emil Salminen kuoli täällä sairaalassa marraskuun 23 pnä. Hän oli syntynyt Suomessa ja oli kuollessaan 82 vuotias. Hän oli täällä yli viisikymmentä vuotta, ollen nuorenpana CSJ:n toiminnoissa ja työskennellen metsätyömailla. Vaimonsa kuoli keväällä, joten nyt jäi sukulaisia vain Suomeen.

Hautaus toimitettiin perjantaina 25 pnä. Sargent hautaustoimiston kautta.

* * *

Naistenliiton Järvienpään Chapterin joulu-basaari on lauantaina joulukuun 3 päivänä. International osuusliikkeessä Port Arthurin kaupassa. Tavarat asetetaan näytteille ja saatavaksi kello 10 ap. virkattuja ja topattuja vaatteita, sekä leivoksia, ja kestää kello 5 ip.

* * *

CSJ:n Port Arthurin osaston kokous on perjantaina, joulukuun 2 pnä alkaen kello 7 illalla. Joulutoiminnat ja talvitoiminnan suunnittelmat käsiteltävänä. Johtokunta kokoontuu kello 7 illalla.

ATH.

Toronton kuulumisia

Toronto. — Ihmiset olivat ihmeissään kuoromme ja muiden hyvin esitetyistä esityksistä konsertissamme sekä nuoren johtajamme Pauli Hietalan suuresta kyvystä johtaa kuoroamme niin mainiosti. Eipä siis muuta kuin eläköön Pauli, Finlandia-kuoro ja innokäs kuoron kuulijakunta. Kiitokset lukemattomille avustajille ja hyvälle kuulijakunnalle.

Finlandia-kuoron harjoitukset ovat joka keskiviikkoiltana kello 7.30, uudet laulajat tervetulleet. On suuret juhlat edessä, suuria voimia tarvitaan, siksipä nyt yhtykää kuoroon.

* * *

Toimen Naisten joulumyyjäiset pidetään sunnuntaina, joulukuun 4 päivänä, kello 4 iltapäivällä. Myyntipöydät tulevat notkumaan mainion tavaran paljoudesta. Karjalan piirakoita y.m. hyvää. Lahjoituksia otetaan mielihyvällä vastaan.

* * *

Mos ja Suomi-Filmin yhteisesti valmistama Kalevala-aiheinen loistofilmi "Sampo" esitetään Don haalilla sunnuntaina joulukuun 11 päivänä, alkaen kello 3.30 iltapäivällä, jota ennen on hyvä kahvitarjoilu. Kukas nyt voisi olla poissa tästä tilaisuudesta, missä nähdään tyylejä ja tapoja mitenkä esi-isämme elivät, eipäs muuta kuin haali taas täyteen.

* * *

Lasten joulujuhla on sunnuntaina, joulukuun 18 päivänä, alkaen kello 2 iltapäivällä. Siellä nähdään lasten esittämää ohjelmaa sekä joulupukki jolla on lahjoja kaikille lapsille. Suuri määrä pirteätä nuorisoa juhlimaan ja syömään joulupuuroa, joka maistuu varmaan vanhemmallekin ohjelman seuraajalle.

* * *

Uuden vuoden kabaretti on joulukuun 31 päivä Don haalilla. Sieltä ei voi olla pois, mutta kuinka käy niille jotka eivät enää sovi sisään? Mannisen yhtye soittaa. Nyt varattu pöytäpaikkanne on viisain teko.

J. N.

Canada tiedustelee lentokone-apujutun todenperäisyyttä

Ottawa. — Pääministeri Lester Pearson sanoi tiistaina, että Canada hankkii vahvistuksen tiedolle, onko vissi määrä F-104 Starfighter koneita lähetetty Yhdysvalloista Jordaniin, kuten on väitetty.

Pääministeri Pearson antoi tämän lausunnon sen jälkeen kun oppositiojohtaja Diefenbaker oli tiedustellut, että onko Canadan mielipidettä kysytty tästä asiasta.

Mr. Pearson sanoi toivovansa lisääntyvän jännityksen johdosta, että tiedot näiden koneiden Jordanille antamisesta osoittautuisivat suuresti liioitelluiksi.

Kuusijuhla ja kabareetanssit

Vancouver. — Lasten kuusijuhla on Clinton haalilla jouluk. 18 pnä kello 4 ip. Lapset esittävät hyvää ohjelmaa. Joulupukki saapuu ja antaa lahjoja kilteille lapsille. Tämä juhla on kaikille mielenkiintoinen tilaisuus, meille ikänuorillekin. Tässä juhlassa tavataan.

Jouluk. 18 pnä oli määrä esittää näytelmä, mutta se on siirretty tammikuun 15 päivään.

Hauskat uudenvuoden kabareetanssit on hyvällä musiikilla.

Tervetuloa näihin tilaisuuksiin.

— M.V.

Hearstin kuulumisia

Hearst. — Talvin tuli tällekin perukalle aikaisin tänä syksynä. Luntakin on niin paljon että sitä voisi vaikka toisille lainata. Ilmatkin ovat olleet aika kylmiä edellisiin vuosiin verrattuna.

* * *

Liekin ja Vapauden haasteryntäys näyttääkin olevan koko hyvässä menossa ja toivottavaa olisi että itsekukin tekisi parhaansa lehtiemme tukemiseksi. Vapaus on lehti joka puhuu meille asioita suoraan ja kaunistelematta ja vääristelemättä.

* * *

Täällä näyttää olevan jouluvalmistelut kovassa käynnissä. Kaupoissa on hyllyt täynnä kaikenlaista rihkamaa. Tulee tuossa mieleen, että millä sitä ihmiset pystyvät ostamaan koska näyttää vaatteilla ja kengillä yleensä olevan hinnat koko korkeat. Muiden kulutustarpeiden hintoja huomioidessa, ruokatarvikkeiden hinnat ovat nousseet huippuhintoihin, varsinkin liha. Ei ole ihme, että naiset ovat aloittaneet joissakin paikoissa taistelun korkeita hintoja vastaan.

* * *

CPR:in juna lopetti tänne Heartiin kulkunsa, ei ollut vissiin tarpeeksi kannatusta tämän kylän ja Toronton välillä.

* * *

Yksi huono puoli on täälle se kun melkein joka talossa on T.V. Näkyväisyys on melko huono vaikka sitä on kyllä luvattu parantaa, mutta lupaukseen se näyttää jäävän.

* * *

Viime keväänä Hearstissa tapahtunut puukotusasia oli esillä Cochranen oikeudessa. Pentti Laurio sai kuuden kuukauden vankilatuomion ja kolme kuukautta ehdonalaista.

AUNE.

Myrsky tuhosi

Algoma Mills. — Täkäläisellä Lauzon lentoasemalla vaurioitui tiistaisessa myrskyssä neljä kevyttä lentokonetta. Vahingot ovat kaikkiaan $25,000. Tuuli repi lentokoneet irti ja heitti ne metsään tuhoten täydellisesti ne. Tuuli puhalsi siellä 60 mailin tuntinopeudella.

ROMAANEJA

jotka kertovat:
sodan järkyttävästä tuhosta,
inhimillisyydestä,
rakkaudesta ja vihasta

DAPHNE DU MAURIER:
Rebekka
431 sivua - Hinta nid. $1.80
Tämä romaani kertoo Max de Winterin, Manderleyn upean kartanon omistajan ja hänen nuoren vaimonsa tarinan.
Kirjailija Daphne du Maurier kohosi tällä romaanillaan maailmanmaineeseen. Miljoonat lukivat sen ahmimalla ja Hollywood teki siitä menestyselokuvan.

RICHARD WRIGHT
Musta poika
268 sivua - Hinta nid. $1.25
"Musta poika" kertoo kirjailijan oman tarinan siihen hetkeen saakka, jolloin paljon kokenut nuorukainen astuu junaan ja matkustaa pohjoiseen löytääkseen paikan auringossa. Teos on havainnollinen ja terävä analyysi neekerin sielusta, ulkopuolelle jäämisen kammosta ja rajattomasta pelosta. Pohjasävy on liikuttava, järkyttävä, siinä on lämmintä inhimillisyyttä ja rakkautta, se on väkevä vetoomus oikeudenmukaisen elämän puolesta.

FRANCOISE SAGAN:
Pidättekö Brahmsista
130 sivua - Hinta nid. $1.25
Francoise Saganin pariisilaisromaani on maailmankuulun kirjailijattaren ennakkoluulotonta kynänjälkeä. Pariisi on tämän ranskalaisen kolmiodraaman taustana: Pariisin kadut, pehmeävarjoiset bulevardit, suurkaupungin yöelämä syksy, talvi ja kevät.

LEWIS WALLACE:
Ben-Hur
352 sivua - Hinta nid. $1.25
Ben-Hur on ylhäisen juutalaissuvun jälkeläinen ja kiihkeä isänmaanystävä. Messala, jonka kanssa hän on leikkinyt lapsuutensa leikit, saapuu Jerusalemiin Rooman rautaisten legioonien päällikkönä. Ystävysten välit rikkoutuvat.

Helen Keller
ELÄMÄNI TARINA
170 sivua - Hinta nid. $1.25
Helen Keller kuvaa omaelämäkerrassaan murtautumistaan sokeuden ja kuurouden yöstä.

ALFRED HITCHCOCK:
Olipa kerran murha
190 sivua - Hinta nid. $1.25
"Ellette pane pahaksenne, haluaisin ehdottaa, ettette lukisi näitä kertomuksia viimeiseksi ennen kuin sammutatte valot. Ne unet, nähkääs." — Alfred Hitchcock.

Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Company Limited
BOX 69 SUDBURY, ONT.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
180 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
Puhelin 924-9361

Ilomäki Bros. Monument Co.
Huolella valmistaa kaikkia kivityöalaan kuuluvia töitä.
Puhelin WA. 3-4469
506 Brunswick Ave., Toronto, Ont.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
132 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: Maanantaista torstaihin 8—6; perjantaisin 8—6 ja lauantaisin 8—5.

MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
VÄLITÄMME LAHJAPAKETTEJA SUOMEEN
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON Travel Service
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488

HILLPORT TAXI
Eugene Peterson, omistaja
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA - HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
118 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Nyt on ilmestynyt arvokas ja ajankohtainen
JULKAISU

JOULU 1966

48 SIVUA - HINTA $1.00

RUNSAS KUVITUS

Painettu hyvälle kiiltopaperille.
Joulu-julkaisussa on mielenkiintoista lukemista kaikille.
Erittäin sopiva antaa tai lähettää joululahjana, vaikka Suomeen asti.
"Joulu"-julkaisu on saatavana paikkakuntanne asiamieheltä tai tilaamalla suoraan osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

— SISÄLTÖ —
Joulutervehdys
Saunan lauteilla pakistua
Kaisa-mummon viimeinen joulu
Arkimedeen kuolema
Ajatuksia joulusta
Anjan lapsuuden joulu
Muisto yhä säilyi
Joulukortti
Pettymysten saavuttua
Ensi kesän suurjuhlat
Canadan satavuotisjuhlien merkeissä
Mennyt elämä
Venäjän verisunnuntain muistojuhla
Kolme joulua
Kulttuuri kukoistaa
Perilläkö? Sitä minä en usko
Jouluaatto
Eräs Kuparisaaren joulu
Rajavartiosotilaana
Hiljaisuus
Villin Lännen puhdistus
Kivi — muinais-ja nykyajan rakentajain perusaine
Syvä meri, ulkoavaruus
Yksi eletty elämä
"Rakkauden jumalatar"
Piltti Pieni
Bertrand Russellin vetoomus amerikkalaisille Vietnamista
Joutavan jäljillä
Somerset Maugham
Urheilukalastaja
Juhla-ajan yksi kiperin ongelma
Harry Belafontekin "kapinallinen"
Murhaaja on myös uhri
Maailman rikkain ja köyhin maa
Huumoria

HELEN TARVAINEN:

Canadan historiaa

1867 | 1967

OSA II

Koska Canadan rannikoilla kävivät ensimmäiset eurooppalaiset, sitä emme tule koskaan varmasti tietämään. Jo satoja vuosia ennen nykyistä ajanlaskumme, eurooppalaiset merenkulkijat ja kauppiaat purjehtivat Englannin saarien ja Afrikan rantojen kautta, eikä ole ollenkaan mahdotonta ajatella, eikö heistä joku olisi eksynyt näillekin rannoille.

Ensimmäiset eurooppalaiset, joista on löytynyt varmoja todistuksia olivat "Pohjanmiehet". He olivat pitkiä, voimakkaita vaaleatukkaisia Skandinaavian miehiä, joiden tutkimusretkistä ja rosvomatkoista on kirjoitettu paljon taruja ja tottuuksia. Uljailla Viking -aluksillaan he Norjan rannoilta tekivät matkoja Etelä-Euroopan rannoille. Vuosisatoja he tekivät ryöstömatkojaan Englannin saarille ja Ranskan rannoille, pitäen näiden maiden asukkaita ainaisessa pelossa, sillä taisteluissa he aina olivat voitokkaita. Yhdeksännen vuosisadan alussa he asuttivat Islannin saarelle ja sieltä vähitellen siirtyi osa heistä Grönlantiin, jossa maanpakolaiset perustivat siirtolan.

Näistä matkoista kerrotaan kahdessa Islannin runotarussa, "Punaisen Erikin sankaritaru" ja "Viinimaan ja Matalan Saaren laulu". Taru kertoo, kuinka eräs Bjarni Herjufson palasi merimatkoiltaan kotiin Islantiin ja kuuli kummakseen, että isänsä oli Punaisen Erikin, kuuluisan merirosvon kanssa lähtenyt perustamaan siirtolaa Grönlantiin, jossa oli jo ennestään suuri joukko maanpakolaisia. Bjarni ei ollut koskaan käynyt Grönlannissa, mutta hän käänsi heti purtensa aavalle merelle sillä ei heillä ollut mitään merimatkojen pelkoa koska olivat suurissa laivoissaan melkein koko ikänsä asuneet. Eteenpäin vain, päivästä päivään aavalla merellä maata etsien. Vihdoin näkyi vihreät matalat rannat, mutta näky oli kokonaan erilainen mitä he olivat kuulleet Grönlantista, jossa rannat ovat korkeat ja jäiset. Miehistöä viehätti vihreät rannat ja isot puut, joita he näkivät ja he olisivat halunneet mennä maihin, mutta Bjarnilla oli kiire löytää isänsä asuinpaikka ja niinpä he käänsivätkin laivansa pohjoiseen, josta viimeinkin löysivät Grönlantin siirtolat.

Siellä he kertoivat maasta, suuresta saaresta, jonka he näkivät meren takana etelässä; maasta jossa oli paljon suuria puita ja vihreitä niittyjä. Niinpä pian sen jälkeen Punaisen Erikin poika, Leif Onnekas, päätti purjehtia meren yli, etsimään rantoja joita Bjarni oli nähnyt. Kulkien joitakin päiviä suuntaan, johon Bjarni häntä neuvoi, Leif löysi Uuden maan rannat, joille hän antoi nimiäkin. Ensimmäinen satamapaikka sai nimen Helluland (litteän kiven maa), toinen sai nimekseen Markland (metsämaa), ja sitten he asettuivat talveksi asumaan paikkaan joka sai nimekseen Vinland (viinimaa), koska siellä kasvoi villiä viinimarjoja. He olivat hämmästyneet sakeasta metsästä ja suurista puista, joista Grönlantissa oli suuri puute, ja kun he keväällä palasivat kotiin, oli laivat lastattu suurilla puilla.

Seuraavien vuosien aikana tehtiin Grönlantista Vinlantiin monia matkoja, ja tehtiin jo suunnitelmia perustaa siirtola näille kauniille rannoille. Thorvald, Leifin veli rakensikin useita hirsimajoja, toi mukanaan lehmiä ja hevosia, ja oli miehistönsä kanssa maissa kaksi vuotta. Vasta näinä aikoina he tulivat yhteyksiin alkuasukkaiden kanssa, joita tarussa nimitetään Skaerlings. Nimitys johtuu ulkonäöstä, tämän Uuden maan asukkaat olivat pieniä, mustia ja karvaisia, luultavasti eskimoja, joiden kulkuneuvona oli nahasta tehdyt pienet kanootit, joita myöskin käyttivät asuntoinaan maalla. Heillä oli paljon turkiksia joita vaihtoivat erinäisiin pikkuesineisiin, mutta he eivät koskaan tulleet erikoisen ystävällisiksi. Aseina heillä oli kivinuolia ja kivipusseja, joissa oli nahka ympärillä ja niinpä kesällä 1003, Thorvaldin surmasi erään Skaerlingin nuoli.

Joitakin kertoja tämän jälkeenkin yritettiin vielä siirtolaa perustaa, mutta aina alkuasukkaat olivat voitollisia, häätäen vieraat pois ja kun vielä siirtolaistenkin keskuudessa oli riitaisuuksia niin silloin loppui tämä Uuden maan asuttaminen.

Näin kertovat sankaritarut. Näiden todellisuudesta on ollut väitöstä puoleen ja toiseen, mutta tosiasiana tarusta erottuu se, että varmasti nämä merimatkailijat Canadan rannoilla jonkun aikaa asustivat. Vuonna 1824, Kintitorsookin saarella, Baffinin lahdessa löydettiin kivi, johon oli kaiverrettu piirtokirjoitus, joka on tulkittu näin: "Erling Sighvatson, Bjarni Thorhaldson ja Eindrid Oddson puhdistivat tämän maapalan omakseen vuonna 1135.

On uskottavaa, että Pohjanmiehet kävivät useimminkin rannoillamme mitä tarut kertovat, mutta niistä ei ole jäänyt mitään pysyviä tietoja. Missä on tarun "Viinimaa", missä "Metsämaa"? Historian tutkijat sanovat, että nämä paikat ovat jossakin Baffin saaren ja Newfoundlandin välillä, ja ehkäpä jonakin päivänä vielä löydetään pysyvämpiä ja tarkempia todisteita, sillä niitä yhä etsitään.

Neljännellätoista vuosisadalla viikingien siirtola Grönlantissa menetti yhteytensä Eurooppaan, ja vähitellen kaikki hävisi. Kiistat ja joku rutto hävitti siirtolaiset sukupuuttoon ja näin loppui yhteys uuden ja vanhan maan välillä, ja Pohjanmiesten merimatkat Amerikan rannoille jäivät elämään vain Islannin ja Skandinavian kansojen taruissa.

Kun viidennellätoista vuosisadalla Etelä-Euroopan purjehtijat löysivät Amerikan rannat, he eivät tietäneet mitään edelläkävijöistään. Silloin vasta alkoi yhteys Uuteen maahan, ja sen perusteella on tänne tullut siirtolaisia miltei kaikista maista.

Jatkuu

SAMPO-kiuas – yksi maailman tehokkaimmista sähkökiukaista nyt saatavana Canadassa, 47 Marjory Ave. puh. 466-0709, Toronto

SCHNEIDERIN ERIKOISUUKSIA
Makkaroita 58c lb., "Red Hot" weiner-makkaroita 55c lb., "Blue Ribbon" bologna-makkaraa 44c lb., puolalaista makkaraa 65c lb., "Salami"-makkaraa $1.05 lb., "Minced Ham" 59c lb., pehmoista margariinia 45c lb., Fearmanin bologna-makkaraa 3 lbs. $1.00. Levitettäviä lihajatosteita (meat spreads) 27c kpl.
SPRINGER PARK FARMS
45 Elm St. West CPRn ylik. vier.
Ilmaista parkeerausttilaa

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

NOPEA ... täydellinen
"GOLDEN"
keskus-lämmitys-öljypalvelu
Ilmainen 24 tunnin polttimohuolto. Myös öljylämmittäjien öljyä.
Ainoa suomalainen öljyn välittäjä Sudburyssa
TAUNO LUNDGREN
Kontt. 674-3585 Kotiin 674-5337

HALLIDAY RAKENNUKSET SÄÄSTÄVÄT TEILLE RAHAA!
Verstaassa kootut seinät ovineen ja ikkunoineen, kaikki sovitettu ja katkottu nopeaa ylöspanoa varten — KESKASUNTOJA, TALOJA ja AUTOVAJOJA. Vähittäismaksut järjestetään — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI.
JENSEN'S Building Centre
Puhelin 675-2474 tai 674-4779 Sudbury, Ont.

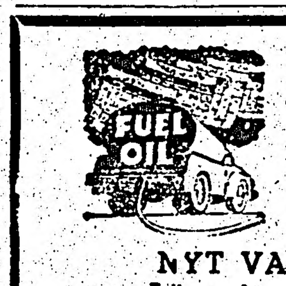

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

KOLME MIELENKIINTOISTA TEOSTA

Elvi Sinervo:

PALAVANKYLÄN SEPPÄ

267 SIVUA - HINTA NID. $3.95

Elvi Sinervon omaelämäkerrallisiin aineksiin pohjautuva esikoisromaani jäi ilmestyessään vuonna 1939 lähestyvän sodan varjoon. Kuluneiden vuosien perspektiivista katsottuna tämä teos luo yllättävän tasapuolista, selkeää ja syvälle ulottuvaa valoa ensimmäisten itsenäisyysvuosiemme sosiaalisiin kysymyksiin, ja valloittaa ansiokkaasti paikkansa näitä asioita pohtivassa sodanjälkeisessä kirjallisuudessamme.

Teos kuvaa helsinkiläistä työläisperhettä, jonka kansalaissodan tapahtumat heittivät Pohjanmaan lakeuksille. Isä Hermanni Rintaluoma irtaantuessaan kohtalotovereistaan pakenee pieneen yksilölliseen unelmaan omasta pajasta, jossa hän voisi työskennellä riippumattomana, kenenkään utelematta hänen aikaisempia vaiheitaan.

Koruton kertomus miehen unelmasta ja sen haaksirikosta olosuhteiden paineessa on heijastusta tekijän omasta maailmankatsomuksen ja taiteilijantien etsinnästä, samalla kun se on hienoa ja näkemyksellistä kansalaissodan jälkiajan tilitystä. Teokseen liitetty novelli "Näköala vuorelta" tuo toiselta suunnalta valotetun lisänsä kuvatun perheen kohtaloihin.

Thomas O. Buchanan:

KUKA MURHASI KENNEDYN?

193 SIVUA - HINTA SID. $3.75

Amerikkalaisen tiedemiehen ja kirjailijan Thomas G. Buchananin teoria presidentti Kennedyn murhasta on kulovalkeana levinnyt Euroopan pääkaupunkeihin. Suurlehdet lainaavat otteita siitä, mielipiteet kuohuvat. Mutta Amerikan virallinen taho vaikenee.

Buchanan on viettänyt pitkiä aikoja Dallasin oikeuspalatsissa seuloen ja asettaen oikeisiin yhteyksiinsä jokaisen tapahtumaketjua sivuavan tiedonmurusen. Kiistattomat todisteet viittaavat siihen, että ainakin kahden kiväärimiehen on täytynyt ampua Kennedyä eri suunnilta — eikä kumpikaan näistä ole voinut olla Oswald! Murskaavin todistusaineistoin Buchanan osoittaa kuinka harkitsematon ja helposti johdettava mies on valittu soveliaaksi pääsyylliseksi rikokseen, jonka takana vaikuttavat mahtavat voimat.

Riippumattomana, tieteellisen tarkkana tutkijana Buchanan on ollut Dallasin poliisia edullisemmassa asemassa. Hänen esittämänsä ratkaisu on johdonmukainen, kohta kohdalta vankasti perusteltu.

Maurice Solotow:

MARILYN MONROEN ELÄMÄ

422 SIVUA - HINTA SID. $3.50

Mitä yhteistä on arkipäiväisellä ja hiljaisella tytöllä, joka syntyi aviottomana, varttui lastenkodissa sekä monissa kasvatuskodeissa, joutui lapsena väkivalan uhriksi, joka oli arka, änkytti ja eli naiivien unelmien maailmassa sekä kauniilla, maailmankuululla elokuvatähdellä, joka oli oman alansa kenties tehokkain kaupallinen vetonaula?

Tyttö ja kaunotar ovat yksi ja sama henkilö — Marilyn Monroe, josta amerikkalainen kirjailija Maurice Zolotow kertoo yksityiskohtaisena ja sujuvatyylisessä teoksessaan.

Kirjailija huomasi, että todellinen Marliyn Monroe oli paljon kiinnostavampi kuin mielikuvituksen ja mainoksen luoma filmivamppi. Marilyn Monroen elämäkerta antaa näyttelijättärestä psykologisesti osuvan kuvan ja lisäksi sen sivuilla tutustumme Hollywodoin kulissien takaiseen elämään.

Tilatkaa osoitteella:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Mielenkiintoinen elokuva-uutuus Sampo esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 4 päivänä, kello 3 ip.

Lasten kuusijuhlan hyväksi hauska bingotilaisuus on Finnish haalilla torstaina, joulukuun 1 päivänä, kello 7.30 illalla. Bingovoittoja otetaan kiitollisuudella vastaan. Tervetuloa läheltä ja kaukaa sanovat lastenkomitean jäsenet.

Kuoron ohjelmallinen päivällistilaisuus Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 11 pnä. Noin tunnin kestävä ohjelmisto Suomen itsenäisyyspäivän kunnioittamisen merkeissä. Hyvä kalkkuna-ateria. Tervetuloa sanovat kuorolaiset.

Melody-orkesterin harjoitukset ovat Finnish haalilla perjantaina jouluk. 2 pnä klo 7.30 illalla.

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLAK.
SUDBURY ONTARIO

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ "A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

"Sampoa" katsomaan Finnish-haalille

Täysmittainen Kalevala-aiheinen värielokuva Sampo esitetään Finnish haalilla sunnuntaina, joulukuun 4 pnä, alkaen klo 3 ip.

Tämä Suomi-Filmiltä vuokrattu elokuva, mikä on valmistettu Mos. ja Suomi-Filmin yhteisillä voimilla, esitetään nyt ensimmäistä kertaa Sudburyn seudulla. Toinen esitys tapahtuu Beaver Lakella, joulukuun 7 pnä.

Filmin pääosilla on sellaisia hyvin tunnettuja näyttelijöitä kuin Urho Somersalmi (Väinämöinen), Mauno Hyvönen (Ilmarinen), Kauko Kokkonen (Lemminkäinen) jne. Sisäänpääsy vain $1.00. Väliajalla on kahvitarjoilu. Tervetuloa tätä suurfilmiä katsomaan, sanovat tilaisuuden järjestäjät.

Elliot Lake on jälleen normaalitilassa

Elliot Lake. — Tiistaisen myrskyn johdosta joutui osa Elliot Lakesta 24 tuntia kestäneeseen pimennykseen sähköhäiriöiden takia. Paikallisten Hydro-työläisten kanssa osallistui korjaustyöhön Hydron miehiä aina Parry Soundista ja Blind Riveriltä asti. Lopulliset korjaustyöt saatiin valmiiksi neljän aikaan keskiviikkoaamuna.

Sähköhäiriöitä rupesi tulemaan kello kolmen aikaan tiistaita vasten yöllä ja noin 100 henkilöä joutui lähtemään kotoaan kylmyyttä pakoon.

Municipal Haalille, entiseen Elliot Laken hotelliin, Yhdistyneeseen kirkkoon ja Canadian Legionan haalille järjestettiin maja- ja ruokapaikkoja niille, jotka joutuivat sähköhäiriöiden takia poistumaan kotoaan.

Noin 70 mailin tuntinopeudella puhaltanut myrsky kaatoi hyvässä kunnossa olleita puita voimajohtojen päälle ja aiheutti siten sähköhäiriöitä ja muita vahinkoja.

Auto meni järveen, miestä etsitään

Blind River. — Spanishista kotoisin oleva Donatie Labellen ruumista etsitään Little White-joesta minne hänen uskotaan hukkuneen auto-onnettomuuden johdosta.

Labell ja hänen 21-vuotias vaimonsa Gisele olivat menossa no 544 maantietä pohjoista kohti kun heidän autonsa pääsi ilmeisesti pois kontrollista ja syöksyi tiepengermältä White-jokeen. Mrs Labelle pelastui autosta ennen sen uppoamista ja tuotiin Blind Riverin sairaalaan hoidettavaksi.

Kun auto nostettiin joesta ylös maanantai-iltana Labellen ruumis ei ollut autossa. Poliisit pelkäävät että vuolas virta on kuljettanut hänen ruumiinsa pois tapahtumapaikalta.

HUOMIO!
P. S. S. NO. 2 BRODER
(Long Lake)
veronmaksajien
VUOSIKOKOUS
KOULULLA
Keskiviikkona, joulukuun 7 pnä kello 8 illalla
Vieno Viita, Sec.-Treas.

Hankkikaa itsellenne
ILMAISEKSI JOULULAHJA

Transistor RADIO
ostamalla uuden Fordin tai käytetyn auton
SULO HEINOLTA
McLeod Motors
Canadan vanhin Fordin välittäjä
PUH. 673-9501
65 LARCH ST. SUDBURY
24toDec.3

LAITTEIDEN KORJAUSTA
- Ketjusahoja
- Ulkolaitamoottoreita
- Ilmajäähdytteisiä moottoreita
- Westinghouse sähkölaitteita ja televisioita
- Propane-kaasua

Jäähdytyslaitteita koteihin ja liikelaitoksiin
MASSEY SALES & SERVICE CENTRE
LAITTEIDEN MYYNTI JA HUOLTO
E. N. MacDonald, omist.
Puh. 869-1671, Espanola, Ont.

Sudburyn osaston kokouksesta

Tiistaina vallinnut kova myrsky ehkä aiheutti sen, että vain kaikkein uskaliaimmat olivat saapuneet haalille. Koska kumminkin oli joitakin tärkeitä asioita pohdittamana, jotka vaativat jäsenistön hyväksymisen päätettiin pitää edes lyhyt kokous.

Ensimmäiseksi keskusteltiin TPK:n ehdotuksesta järjestää näytelmäfestivaalit Sudburyyn, joka on keskustassa kun ottaa huomioon Toronton ja Port Arthurin. Mielihyvin nämä näytelmäjuhlat pidettäisiin, mutta erimielisyyttä syntyi ainoastaan siitä, että täällä on huono saada apuväkeä — kuten kaikkialla muuallakin — ja koska tällaiset suuret juhlat tuovat ylimääräistä työtä riittämiin, niin se puoli hiukan peloittaa. Asia annettiin kuitenkin näyttämökomitealle edelleen vietäväksi ja löytää paras mahdollinen ratkaisu. Näiden juhlien pääsiäisen aikana Sudburyssa viettämistä kumminkin hyväksyttiin.

Kuuluisa värifilmi Sampo on parhaillaan kierroksella Canadassa ja se esitetään ensi sunnuntaina Sudburyssa kello 3 ip. ja Beaver Lakella 7 pnä kello 7.30 ip. Tämä Mos. ja Suomi-Filmin yhteisin voimin valmistama elokuva on ennakkotietojen mukaan katsomisen arvoinen, ja siksi kehoitetaan kaikkia saapumaan katsomaan sitä missä se vaan näytetään. Jouluk. 11 pnä se esitetään Toronton Don haalilla kello 3.30 ip.

Tämä elokuva kestää lähes kaksi tuntia, joten sen yhteydessä useilla paikkakunnilla järjestetään myöskin kahvitarjoilu. Sisäänpääsy on $1.00.

Paljon muita asioita ei tässä "tynkäkokouksessa" ehditty käsitelläkään, päätettiin vaan tavata torstaina seurapeli-illassa, joka pidetään lasten joulujuhlan rahoittamiseksi. Lisäksi päätettiin toimia joulutervehdysten keräämisessä, sillä lehtiemme joulunumerot ilmestyvät lähiaikoina. Sokeitten avustamiseksi päätettiin antaa pieni rahalahjoitus.

Seuraavaa kokousta varten koetetaan varata parempi ilma.

Osoitteita joulupakettien lähetystä varten

Kuten on perinteeilisesti tavaksi tullut, CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitea aikoo lähettää sairaaloissa, parantoloissa ja muissa huoltopaikoissa oleville Sudburyn seudun sairaille kansalaisillemme pienet joulupaketit osoitukseksi siitä, että heitä kaikkia muistetaan, ja että heistä välitetään.

Tämä pieni, mutta silti ajankohtainen ja tärkeä huomaavaisuudenosoitus voidaan toteuttaa vain silloin, jos sairashuoltokomiteaile ilmoitetaan näiden potilaiden nimet ja osoitteet. Jos lukijalla on potilaana jouluna sairaalassa, tai jossakin muussa hoitolassa joku sukulainen tai tuttava, niin tiedoittakaa siitä joko sanallisesti tai puhelimitse mainitun sairashuoltokomitean jollekin jäsenelle. Kirjeelliset tiedoitukset voidaan lähettää osoitteella Mrs Impi Tommila 426 Mable Ave, Sudbury, Ont., (Puh. 673-6409)

Pölkky surmasi työmiehen

Chelmsfordilainen 44-vuotias John Russell MacMillan kuoli maanantai-iltana Sudbury General sairaalassa kahdentoista tunnin kuluttua kaivosonnettomuuden jälkeen.

Onnettomuuden uhri oli työssä Kirkwood kaivoksessa Garsonin lähettyvillä kun hirsi eli timberi putosi 25 jalan korkeudelta ja iski häneen. Saamansa iskun johdosta Mac Millan putosi 25 jalkaa työpaikaltaan kaivoskuilun pohjaan 1,450 jalan tasanteella. Häneen iskenyt timberi oli 10 jalkaa pitkä ja painoi noin 250 paunaa.

Kuolemansyyntutkija tri J. A. Piduti sanoi maanantaina, ettei kuolemansyyn tutkimisen aikaa ole vielä määritelty.

Pikkutyttö oli hukkumaisillaan

Kaksi lääkäriä teki keskiviikkona kaikkensa saadakseen pelastetuksi 3-vuotiaan Monigue Pelletierin elämän. Monique-tyttö putosi Junction puroon King kadun lähettyvillä keskiviikkoiltana tajuttomassa tilassa jäisessä vedessä saamansa kylmetyksen johdosta, mutta sairaalassa saatujen tietojen mukaan hänen toipumisestaan oli kuitenkin toiveita.

Talvi näyttää jo tapojaan

Alkuviikon kovan myrskyn jälkeen joutui koko Pohjois-Ontario "Pakkasherran" hyiseen syleilyyn.

Sudburyssa laski torstaiaamuna lämpömittarien elohopea kahteen asteeseen alapuolelle nollan (F) — lähes 20 miinusastetta ja eräillä muilla paikkakunnilla oli sitäkin kylmempää.

Ontarion kylmin paikka oli kuitenkin Whiteriver, missä elohopea laski torstaiaamuna 35:een asteeseen alapuolelle nollan.

Puolivuotinen maantiekuolemien lukumäärä 2,022

Ottawa. — Canadan liikennekuolemat, loukkaantumistapaukset ja omaisuusvahingot näyttävät hälyttävää nousua tämän vuoden ensimmäisen kuuden kuukauden ajalta, verrattuna vastaavaan aikaan viime vuonna, tiedotti Canadan Maanteiden Turvallisuusneuvosto täällä maanantaina.

Viimeisessä maantieonnettomuksien yhteenvedossa neuvosto sanoo 2,022 ihmisen menettäneen hengensä liikenneonnettomuuksissa ensimmäisen kuuden kukauden aikana tänä vuonna, ollen nousu 6.6 pros. Tämä on verrattavissa 3 pros. nousuun viime vuonna vastaavalta ajalta.

Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden lukumäärä 69,491 edustaa vielä jyrkempää nousua viime vuodesta. Yhteenlaskettuna se on melkein 11 prosenttia suurempi kuin viime vuoden kuuden kuukauden ajalta. Prosentuaalinen nousu vuosi sitten oli 4.7.

Maanteillä tapahtuneitten liikenneonnettomuuksien lukumäärä vuoden 1966 ensimmäisen puoliskon aikana kapusi 197,192:een edellisen vuoden ensimmäisen puolivuotiskauden lukumäärän ollessa 177,379 prosentuaalisen nousun ollessa 11.2.

Omaisuusvahinkoa tuottavien onnettomuuksien lukumäärä kohosi 11.5 prosenttia 147,776:een tapaukseen, verrattuna viime vuoden tammikuusta kesäkuuhun kokonaismäärään joka oli 132,513.

Manitoba, Yukon ja Northwest Territories olivat ainoat alueet, joista tiedoitettiin vähempi liikennekuolemia kyseessä olevan kuuden kuukauden ajalta.

Compositekoulua puuhataan Manitouliin

Liittohallituksen intiaanien asioita käsittelevän osaston edustajain ja neljän intiaanien ryhmän välillä tullaan lähitulevaisuudessa pitämään kokous, jossa keskustellaan composite-koulun rakentamista Manitoulin saarelle.

Tämä tiedoitettiin Little Currentin, Gore Bayn ja Mindemoyan korkeakoululautakuntien edustajakokouksen jälkeen. Sudburyn korkeakoulujen tarkastaja Bill Perkins on sanonut raportissaan, että sanottu hallituksen osasto on luvannut rahallista apua, jos intiaanien neuvostot antavat hyväksymisensä suunnitelmalle.

On toivottu, että 2,000,000 dollarin koulu, mahdollisesti West Baysä, olisi valmis ensi syyskuussa.

Nykyiset Little Currentin Gore Bayn ja Mindemoyan korkeakoulut tullaan muuttamaan kansakouluiksi ja entiset liian pienet kansakoulut suljetaan.

Uudessa koulussa tulee olemaan 17 luokkahuonetta, sekä muut tarvittavat huoneet 38 opettajaa. Yli 700 oppilasta odotetaan kirjoittautuvan kouluun ensimmäisenä vuonna ja korkein oppilasmäärä tulee olemaan 1.000.

Kunnan esimies tuli virkaan äänestämättä

McKerrow. — Elmer Labelle hyväksyttiin ainoana ehdokkaana Narcisse Leclairen tilalle Baldwin kunnan esimieheksi virkaan perjantaina. Leclair on hoitanut virkaansa viimeiset neljä vuotta ja kieltäytyi jäämästä tähän toimeen enää tänä vuonna, mutta on kuitenkin nimitetty valtuuston ehdokkaaksi.

Neljään kunnan virkaan on ehdokkaiksi nimitetty entiset jäsenet sekä kuusi uutta.

Entiset ovat: Gerald Lamothe, Gorge Ebel ja Alex Dominic. Uudet: Leclair, Maurice Masson, Ossie Perälä, Laurie Niemi, Peter Conners ja Wilfred Yrjola.

Koululautakuntaan valittiin: Mrs. Irene Gilles, mrs. Ellen Landry ja Clayton St Michael.

Äänestys toimitetaan joulukuun 5 pv. Baldwin kunnan haalilla Mc Kerrowssa.

TILATKAA VAPAUS

PAQUETTE'S

tarjoaa Teille miesten ja nuorten miesten laatuvaatteita ja jalkineita SÄÄSTÖHINNOILLA. Monipuolinen varasto sisältää uudet kuosit ja kangaslajit sekä luotetuimpien tehtaiden tuotteita.

Allen Rouhiainen
Suomalainen myyjämme mielellään palvelee Teitä. Hänellä on viiden vuoden kokemus vaatetusalalla ja on kykenevä auttamaan Teitä vaatetuksenne valinnassa. Naiset voivat kääntyä hänen puoleensa miesten joululahjojen suhteen.

PALTTOITA
Säästätte $20.00 palttoon ostossa. Valitkaa viimeisimmistä palttoiden kuoseista, jotka on valmistettu täysivillaisista tai villa- ja kasimirisekaisista kankaista. Puoli "raglan" olkapäät, napitettu edusta ja viistotaskut. Mainio valikoima värejä ja kangaskuvioita. Lyhkäisten, tavallisten ja pitkien miesten kokoja.
Tavall. 79.95 ERIKOISUUS
59.98

ILMAISEKSI
$12.95 Biltmore tai Stetson hattu muiden palttoiden kanssa jotka eivät ole myynnissä.

PUKUJA
Säästätte $30.00 "Satin Face Venetian" yhden housuparin puvun ostossa. Suuri valikoima, josta voitte valita sopivan, yksirivisiä, kolmen napin kanssa, monia värejä ja kangaskuvioita, kaiken kokoisia.
Tavall. 89.95 ERIKOISUUS
59.95

ILMAISEKSI
$10.00 edestä tavaraa muiden pukujen kanssa jotka eivät ole myynnissä.

HUOPAKENKIÄ
6" huopakenkiä varustettu punaisella vuorilla ja kumikoroilla sekä huopaisilla välipohjila. Koot 6—12. Hinnoitettu
6.98

Humphrey housuja
100% villasta, koot 34—52. Todella lämpöisiä. Tavall. 13.95.
Erikoisuus
10.95

LIIVEJÄ
Täydellisiä käännettäviä lampaannahkaisia liivejä, joissa on nahkainen reunustus. Pieniä, keski- ja isoja kokoja.
Hinnoitettu
10.95

Villapaitoja ja -takkeja
Suuri valikoima täysivillaisia villapaitoja ja napillisia villatakkeja. Pieniä-, keski-, isoja- ja erikoisen isoja kokoja.
Hinnoitettu
12.95–39.95

Pyjamoita ja yöpaitoja
Suuri valikoima flannelette tai broadcloth-kankaista. Tavallisten, pitkien ja lihavien miesten kokoisia. Hinnoitettu
3.95–9.95

AAMUKENKIÄ
Täysinahkaisia aamukenkiä joissa on kerran keritvn lampaanvuori ja kumikorot. Koot 6—12.
Hinnoitettu
5.50

Paquette's
SONS LTD.
Sudburyn johtavin miesten pukimo
84 DURHAM ST. SOUTH SUDBURY